

CHCEME V PÍSKU POSTAVIT SPALOVNU ODPADU?

Chceme, aby se sem svážel
odpad z okolních okresů?

CESTOPIS: 13. díl, Na Roraimě

ROZHOVOR o Svobodné škole

VÁCLAV KINSKÝ V KNIHOVNĚ:

Večer 7. prosince o historii písecké lesnické školy

MILÁ ČTENÁŘKO, MILÝ ČTENÁŘI – mohli byste postrádat 50,- Kč měsíčně?

Pokud se Vám Písecký svět líbí, prosím podpořte nás alespoň pár korunami – **POMOZTE udržet tyto nezávislé noviny a web www.piseckysvet.cz/**

Nejsme příjemci státních, městských ani evropských dotací a nejsme propojeni s žádnou politickou či zájmovou skupinou. Jsme tu pro občany, přispíváme k transparentnosti radnice, různorodosti občanských a kulturních aktivit, podporujeme neziskovky, charitativní projekty i ekologickou osvětu, nabízíme prostor otevřený Vaším názorům.

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. **78 31 003 001 / 5500**

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

VELMI DĚKUJEME všem, kteří nás podpořili, nebo dokonce podporují pravidelně.

Každý dárců může od redakce získat potvrzení o daru pro neziskovou organizaci.

Vánoční koncert

Charita Písek

vás všechny srdečně zve na vánoční koncert.

Účinkuje **Pěvecký spolek Prácheň**
a **Pěvecký a chrámový sbor Velkobor**

11. 12. 2022 | 14 hod.
Kostel Narození Panny Marie v Písku

Těšíme se na vás

Vstupné dobrovolné

PÍŠTE NÁM své názory!

RÁDI přijímáme dopisy, náměty, polemiky i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: **redakce@piseckysvet.cz**, nebo se domluvíte na předání písemné verze na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na **www.piseckysvet.cz**.

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA. **Další číslo vyjde ve čtvrtek 15. prosince. Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.**

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na mnoha desítkách distribučních míst. Seznam hlavních distribučních míst

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám. 113/1
- Kulturní dům Písek, nábr. 1. máje 1605
- TRAFIKY V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Zimní stadion, Na Výstavišti 493
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova 2394
- Základní umělecká škola, Nádražní 1032/27
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekařna Pekar, Pekařna Bernartice – Racek
- Samoobsluha COOP, POGRR, Pramen, Spar
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 23/2022, redakční uzávěrka: 30. 11. 2022
Evidenční číslo MK ČR E: 211 63
ISSN 2464-7519

Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.**,
IČ: 22827765, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.

Web: www.piseckysvet.cz

e-mail redakce@piseckysvet.cz. Bank. spojení:
5015117001/5500 (Raiffeisenbank)

REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** (tištěné noviny),
e-mail: jelenova@piseckysvet.cz

Ing. arch. **Martin Zborník** (webové stránky),
e-mail: zbornik@piseckysvet.cz

Telefon do redakce a inzerce:
607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.

Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2022

UNIKÁTNÍ PŘEDSTAVENÍ ZRNĚNÍ připravila Sladovna Písek. Je vhodné pro každého od 5 do 99 let. Vzniklo pod vedením Matěje Matějky ve spolupráci s Adamem Langerem, Petrou Peškovou, Gabrielou Kroutilovou, Lukášem Urbancem, Sladovnou Písek a tanečnicemi z T-Dance. Vstupenky za 170,- Kč na webu a recepci Sladovny, reprízy: 4. 12. od 17:30 hodin a 18. 12. od 15 hodin. **Foto Martin ZBORNÍK**

TEPLÁRNA PÍSEK, a. s., získala jednu z cen v soutěži Podnikatelský projekt roku, a to za akci nazvanou Propojení soustav zásobování teplem v Písku za účelem úspor primární energie. „Teplotní přivaděč z bioplynové stanice získal již druhé ocenění, první byl křišťálový komín od Teplárenského sdružení ČR za projekt roku,“ řekla ředitelka Teplárny Písek **Andrea Žáková**. -MÚ-

CHTĚJÍ PÍSEČÁCI SPALOVNU? Jak vyjádřit nesouhlas se spalovnou odpadů ZEVO plánovanou u Smrkovic a souhrn základních faktů můžete najít na www.piseckysvet.cz, nebo získat e-mailem na adrese: bausting@seznam.cz – je to možné do 5. 12. 2022.

A co ta spalovna...?

Topíme se v odpadech. Už dlouho, a celá planeta. Na druhou stranu téhle problematice věnují někteří z nás v poslední době tak neuvěřitelné množství času a energie, že si dovedu představit archeologa, který bude za pár tisíc let hledat pozůstatky naší kultury – a vytvoří se mu obrázek jakýchsi magorů, kteří jako své nejkolosalnější životní téma vytýčili ŘEŠENÍ ODPADŮ. Čímž ovšem nechci zpochybňovat ekologickou tematiku, která je pro mne samotnou obrovsky důležitá celý život!

V mnoha komentářích a vizích blízké budoucnosti se objevují obavy, že se naše civilizace dostala na hranici, z níž už není cesta zpět. Na samý práh revoluce jakožto zásadní změny, zhroutil systém. Zachrání nás naši politici? Mám pocit, že cílem politika je nikoliv moudře vládnout, ale být znovu zvolen. Navíc se musí pořádně ohánět, aby nebyl odvolán, svržen vlastními spolustraníky, obětován v zájmu čehosi „vyššího“... Hledají naši politici správná a uskutečnitelná řešení? Nebo se uzavírají v matricech (bůhvíjakým vytvořených a financovaných), světech odtržených od starostí „řadových“ lidiček?

V uzavřeném světě vlastních představ, strachů či přání ovšem dnes žije mnoho lidí. V těch našich sociálních bublinách... Někteří to dokonce vydávají za jediné řešení jakéhokoliv problému: vytvořit si svůj vlastní prostor, neohlížet se na nic, co do něj vpustit nechci, vybalancovat si svou vlastní rovnováhu, schovat se tam někde uvnitř... Jak tedy hledat cestu dál? Jedna občas hraná písnička začíná „Je první den zbytku mého života, přišel čas vypnout autopilota...“ Nic jiného než hledat každý sám v sobě nám asi opravdu nezbyvá – pokud se nechceme vrhnout do následování silného vůdce...

Jo, ta spalovna u Smrkovic se mi moc nelíbí. Hezký advent ;-)! **ZDENKA JELENOVÁ**

Český červený kříž Písek ocenil bezpříspěvkové dárce krve

Oblastní spolek Českého červeného kříže v Písku ve čtvrtek 24. listopadu pořádal slavnostní oceňování bezpříspěvkových dárců krve. Slavnostní večeře se uskutečnila v restauraci v OtavArena v Písku za

přítomnosti zástupkyně primárky hematologicko-transfuzního oddělení Nemocnice Písek, MUDr. Marcely Kellnerové. V letošním roce OS ČČK Písek ocenil na 102 dárců. Jedná se o dárce, kteří

dovršili více než 10, 20, 40 a 80 odběrů krve a získali tak bronzové, stříbrné a zlaté medaile profesora Janského. Šest dárců z píseckého regionu získalo v letošním roce Zlaté kříže III. třídy za více jak 80 odběrů.

Příjemným zpestřením bylo vystoupení sboru **Bábiny di Putim**, které zazpívaly mnoho krásných písniček. Velké poděkování patří všem dárčům, kteří pravidelně dávají krev bez nároku na finanční odměnu. Tato akce je každoročně podporována Jihočeským krajem, Českých červeným křížem a věcný dar dodává Všeobecná zdravotní pojišťovna.

PETRA VÍTKOVÁ, OS ČČK Písek

Farmáři z jihu: maso čerstvé, chutné, z místních chovů

Již třetím rokem zajišťujeme našim zákazníkům to, co je vlastně naprosto přirozené. Dodáváme jim absolutně čerstvé, české maso, maso z našeho regionu. Hovězí maso od farmářů z našeho spolku, nebo vepřové maso z českých vepřinů zpracováváme na Farmářské masně v Čížové.

Maso je vždy čerstvě naporcované a pečlivě zabaleno v originálních balení různých velikostí. Zákazník si ale může přibojednat vlastně cokoli a my mu speciální objednávku také rádi připravíme. Náš způsob prodeje přímo zákazníkům v místě nezatěžuje životní prostředí dlouhými transporty a skladováním.

Pečlivě vybíráme chovatele. Ti musí splňovat především zajištění kvalitních podmínek pro chov hospodářských zvířat, přihlížíme samozřejmě kromě kvality chovu například také k podmínkám, ve kterých se skot pasví. Moderní technologie nám dovolují porážet s maximální šetrností, jak k samotnému zvířeti, tak i k masu. Všechny potřebné údaje o původu a stáří poraženého kusu, včetně

místa zpracování, jsou uvedeny na příslušném balení. Maso také na přání zavážeme až domů.

„Rodina“ našich zákazníků se již rozrostla na několik stovek. Jsme moc rádi, že se náš způsob prodeje masa takto ujal a je úspěšný.

Tohle vše potvrzují mnozí pravidelní zákazníci, za všechny citujeme třeba manžele Alenu a Josefa Cvrkovi z Čížové: „My už maso nikde jinde nekupujeme, protože tady máme jistotu, že dostaneme výborné zboží, dodávka je vždy spolehlivá, přesně podle našeho přání, a kvalita je myslím mnohem lepší než v běžném obchodu – a přitom cena velmi ucházející, mohu všem doporučit!“

Podobnými slovy chválí farmáře Lada Haškova, Horosedly: „Jezdím k nim nakupovat pravidelně, maso je vždy čerstvé, beru si od nich vepřové i hovězí.“ Dana Kučerová z Radomyšle je další ze spokojených zákazníků: „Nerada vybírám maso po obchodech, a tak jsem uvítala možnost objednat

si balíček přesně podle svých potřeb, nejdřív jsme vyzkoušeli hovězí, teď i vepřové. Jsem moc ráda, že nyní začali nabízet i balíčky libových vybraných kusů. Ráda se k těmto farmářům vracím.“

Detaily a novinky si můžete přečíst na webu www.farmarizjihu.cz. Jednou ze žhavých novinek je, že od příštího roku budou vyrábět **Čížovské paštky a další zavařované produkty**.

Spolek FARMÁŘI, z.s. vznikl s cílem vybudovat systém zpracování a prodeje místních produktů v regionu jižních Čech. Je zaměřen na vytvoření systémové spolupráce místních chovatelů, pěstitelů a zpracovatelů. Díky této spolupráci se tak na váš stůl dostanou produkty z nejbližšího okolí, z krásného a zdravého regionu jižních Čech. /PI/

OCHUTNÁTE MASO OD FARMÁŘŮ Z ČÍŽOVÉ? Objednávky: tel. 797 633 200

Nejbližší termín prodeje hovězího masa: **10.12., vepřového: 17.12. v masně v Čížové.**

Zprávičky z Písku a okolí

Ty válčíš, já maluju – a zpívám

Platforma Svět v Písku, která byla založena za účelem propojení lidí pocházejících z jiných zemí s obyvateli města Písek, vás srdečně zve ve **čtvrtek 8. prosince od 18:00 do Městské knihovny Písek na česko-ukrajinský koncert oblíbeného písničkáře Pavla Helana a jeho hostů**. Během večera bude představena výstava obrázků dětí z Ukrajiny, které se v Písku ocitly hned po začátku ruské invaze. Výstava „Ty válčíš, já maluju“ bude k vidění v knihovně do konce ledna a poté bude putovat po píseckých školách.

V tanečním rytmu

I v novém roce myslíme na výchovu nových tanečnicků, proto **17. ledna zahajujeme Taneční pro začátečníky**, kde se budete učit základům standardních a latinsko-amerických tanců. Tyto kurzy jsou určeny jak pro všechny začátečníky, kteří neumí žádné základní taneční kroky, tak i pro ty, kteří si sice občas zatančí, ale většinu toho již zapomněli. Jestli jste nestihli podzimní taneční kurzy nebo se chcete jen naučit tančit, svěřte se tanečním mistrům Viktorovi a Tamarě Houdkovým. **Od 17. ledna budou úterní večery od 17:30 hodin v Kulturním domě Písek** vyhrazeny právě vám, kteří si chcete

užít tanec. A vy, kteří již tančit umíte, se můžete hlásit na **Taneční pro pokročilé, které budou probíhat také každé úterý od 17. ledna, ale od 19:30 hodin**. Cena kurzu je 2000 Kč za osobu. Účastníci podzimních tanečních kurzů mají po předložení průkazky slevu 200 Kč. Kurzy budou zakončeny Tanečním večerem, na který budete mít vstupné zdarma. Páry, které by se chtěly tanečních účastnit, se mohou hlásit na pokladně v KD. A pokud chcete taneční kurz věnovat jako dárek, máme pro vás připravené dárkové poukázky. **-CK-**

Strážníci zachránili život: zabránili sebevraховi skočit z mostu

Píseční strážníci zachránili ve středu 23. listopadu odpoledne život zhruba třicetiletému muži, který chtěl skočit na hlavní silnici I/20 z mostu, jenž vede mezi Burketovou a Svatoplukovou ulicí. Strážníci na místo vyjžděli na základě několika oznámení na linku 156 kolem půl druhé. „Oznamovatelé uvedli, že za zábradlím stojí osoba, která se chystá spáchat sebevraždu skokem z mostu. O události jsme vyrozuměli obvodní oddělení Policie ČR a na místo jsme vyslali naše autohlídky,“ řekl zástupce velitele Městské policie Písek Jaroslav Rapant. Strážníci na

místo dorazili jako první. „Za zábradlím přemostění silnice stál asi třicetiletý muž a oběma rukama se ho držel. Hovořila s ním náhodná kolemjdoucí. Strážníci hned převzali iniciativu. Dozvěděli se od něj, že se mu v životě nedaří a má nepřekonatelné problémy, proto chce svůj život ukončit skokem z výšky,“ přiblížil Jaroslav Rapant. Strážníci se mu snažili sebevraždu rozmluvit, muž ale na svém záměru trval, pustil se zábradlí a připravoval se na skok.

„Bylo jasné, že je odhodlán z mostu skočit. Ve chvíli, kdy byl otočen zády ke strážníkům a stále s nimi hovořil, ho jeden z našich mužů uchopil za tělo a levou ruku, za pravou paži ho chytili další dva strážníci a přetáhli ho přes zábradlí na komunikaci,“ popsal dramatické okamžiky zástupce velitele. Poté jej strážníci odvedli do služebního vozu. Mezitím se na místo dostavily v těsném sledu autohlídky Policie ČR a lékař RZP.

Petra Měšťanová, tisková mluvčí

INZERCE

PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM V PÍSKU
WWW.PRACHENSKEMUZEUM.CZ

ZVEME VÁS NA 25. ROČNÍK PŘEDVÁNOČNÍ AKCE

BURZA MINERÁLŮ

DRÁHÝCH KAMENŮ, ŠPERKŮ, FOSSILÍ A JINÝCH PŘÍRODNIN

SOBOTA 10. PROSINCE 2022 OD 9:00 DO 14:00
VÝSTAVIŠTĚ PÍSEK – VELKÝ SÁL HALY ELIM

KULTURNÍ DŮM PÍSEK

TANEČNÍ 2023

začínáme 17. ledna

ZAČÁTEČNÍCI od 17.30
POKROČILÍ od 19.30

TANEČNÍ MISTŘI
VIKTOR A TAMARA HOUDKOVÍ

CENA ZA 8 LEKCÍ: 2000 Kč/osoba

Sleva pro účastníky podzimních tanečních kurzů 200 Kč/osoba (po předložení průkazky).

Kurzy jsou zakončeny tanečním večerem, vstup pro účastníky zdarma.

Přihlášky na pokladně KD.
Hlaste se pouze v páru.

Počet míst omezen.

www.centrumkultury.cz

PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM V PÍSKU
WWW.PRACHENSKEMUZEUM.CZ

ZVEME VÁS NA PŘEDNÁŠKU MGR. HEDVIKY KUCHAROVÉ, PH.D.

KRONIKA POČÁTKŮ

OPAT JARLOCH A MILEVSKÝ LETOPIS

PŘEDNÁŠKOVÝ SÁL - ČTVRTEK 1. PROSINCE 2022 OD 16:00

BENEFIČNÍ AUKCE

pátek 2. 12. v 19.00

přednáškový sál Prácheňského muzea
(vchod ze dvora bývalé Obchodní akademie)

Zapojte se do 4. farní benefiční aukce a udělte radost sobě i svým blízkým. Pomůžete tak opravit střechu kostela Narození Panny Marie v Písku (děkanský kostel).

Najdete nové či nepoužívané předměty a přineste je prosím:

- od 28. 11. do 2. 12. do pokladny Prácheňského muzea (uložit na jméno Jana Kouby)
- nebo v den akce od 18.30 do 19 do přednáškového sálu muzea

Předměty můžete darovat i v případě, že se aukce osobně nezúčastníte.

I pokud nic příhodného nenajdete, přijďte dražit – podpořte dobrou věc.

Královská školka má cenu za technické vzdělávání dětí

Jaroslava Králová je zakladatelkou a předsedkyní Asociace jihočeských rodin z.s. Jedním z projektů jsou dětské skupiny pro děti od jednoho roku do šesti let s názvem Královská školka. Hovoříme spolu v době, kdy má dvojnásobnou radost ze dvou velkých úspěchů...

Jakým způsobem a kdy jste zakládala první Královskou školku?

Asociace jihočeských rodin existuje od roku 2015, první školku jsme zakládali v roce 2016 v Písku v Koutě, pro mé tehdejší kolegyně podnikatelky z oblasti finančnictví. Dneska provozujeme 7 dětských skupin. Tady v Písku se nám před dvěma lety podařilo sehnat díky dotaci ministerstva pro místní rozvoj krásnou vilu v Rokycanově ulici. Bývalý ředitel Schwarzenbergových lesů si ji nechal vybudovat na důchod a my jsme se ke koupi dostali úplně náhodou, když jsme hledali nějaké nové útočiště.

Vila ale byla tehdy v dosti neutěšeném stavu...

Dalo nám hodně práce celý objekt zrenovovat, ale vznikl ideální objekt pro dvě třídy školky, s krásnou zahradou, v tiché lokalitě a přitom blízko centra města. Provozujeme tu dvě oddělení po 24 dětech, máme zcela naplněnou kapacitu a už některé další děti zapsané v pořadníku. Mezi našimi dětmi je i několik cizinců, což je naprosto skvělé – pozorovat, jak se děti mezi sebou okamžitě domluví, jak nemají vůbec žádný problém, ať jde o dítě z Vietnamu, Ukrajiny, Filipín, Venezuely... To jsou děti rodičů, kteří přijeli do Písku pracovat. Přijdou sem a neumí ani slovo česky – a za měsíc nemají problém.

Popište trochu, jak se dětská skupina liší od běžné mateřské školy...

Rozdíl mezi klasičnou školkou a námi je v tom, že zatímco běžné školky spadají pod ministerstvo

Vimperská firma Rohde Schwarz získala před pár dny cenu za nejlepší personální projekt roku 2022, mj. za dětskou skupinu „Koumáčci“ – Královská školka.

školství, my jsme soukromá nezisková organizace a provoz nám částečně podporuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Podmínkou, aby sem mohlo dítě chodit, je to, že jeho rodič pracuje. Díky tomu jsme mohli mít otevřeno v době pandemie jako dětská skupina pro děti zdravotníků, policistů, hasičů a vojáků. Dále musíme mít podle Zákona o dětských skupinách mnohem více personálu (trojnásobek) – učitelce, pečující osob nebo zdravotních sester než v mateřské školce.

A teď už k vašemu nejnovějšímu úspěchu – ocenění za nejlepší technické vzdělávání...

Před před dvěma lety jsme začali s úplnou novinkou... na základě vyhraného výběrového řízení na provozování firemní dětské skupiny ve Vimperku u firmy Rohde Schwarz. Zakoupili jsme sublicence na programy pro školy a školky s názvem Malá technická univerzita a Malá digitální univerzita. Od letoška máme tuto sub licenci také v Písku. Program je vhodný pro děti od dvou let. Z Anglie nám přišel dotazník z platformy Luxlife Parents&Baby, kde zjišťovali metody práce s dětmi v České republice. Popsala jsem jim, jak vypadá běžný týden v naší Královské školce a pak mi přišla zpráva, že jsme nominováni na cenu za nejlepší technické vzdělávání dětí a pak jsme tuto kategorii vyhráli.

Budete ještě vaše služby rozšiřovat?

Od ledna budeme mít Technickou univerzitu i v Heřmani. Tam už školku provozujeme, především díky výborné paní starostce, která chce zachovat tuhle službu pro místní občany, a tak nás hodně podporuje. Jsme tam v nájmu a od ledna rozšiřujeme prostory i kapacitu školky. Zdá se, že v současné době vzniká dost velký tlak na maminky, aby se vracely do práce dříve než ve třech letech dítěte, a tak se zájem o naše služby stále zvyšuje. Další malou školku provozujeme v Kestřanech, tam je to takové malé a milé – velmi vhodné pro děti, které zatím nejsou připraveny být ve velkém kolektivu, paní učitelka je z Kestřan.

Jaroslava Králová s cenou za technické vzdělávání.

Také ve Vimperku prý mají zájem o rozšíření vašich služeb...

Vimperská firma Rohde Schwarz získala před pár dní cenu za nejlepší personální projekt roku 2022 mimo jiné právě proto, že tam provozujeme Královskou školku s technickým zaměřením. Naše dětská skupina „Koumáčci“ se tam nachází těsně vedle firmy a kapacita nestačí od prvního dne otevření.

Nepřivádí technické vzdělávání malé děti příliš brzy k digitálním technologiím, sedí tady u vás před obrazovkami laptopů?

Ne, to vůbec ne! Během digitální univerzity je pro děti vše „off line“ – vše se učí způsobem, který je pro ně vhodný, ale i atraktivní, například pomocí stavebnic. Důraz je kladen na poznání digitálního světa tzv. screenless (žádné monitory), na koberci a prožitkem. Při aktivitách s dětmi využíváme třeba programovatelného dřevěného robota Cubetto. Oni jsou už generace, která žije s technologiemi od narození – a proto se musí naučit mu rozumět a ovládat ho. A co nejdrive také pochopit nebezpečí, které jim tam může hrozit, naučit se, jak na to.

Takže nehrozí závislost na technologiích?

No tady u nás určitě ne. My jim jen ukazujeme, jak funguje svět – od základů. Stavějí domy, přivádějí do nich elektrinu, programují robota myšku, aby šla správnou cestou... Názorně zkoušejí různé fyzikální vlastnosti, třeba pevnost, pracují samostatně i ve skupině, kombinujeme jednodušší aktivity s náročnějšími. Celý tenhle program je vhodný pro děti od 2 do 6 let a rozvíjí pozitivní vztah k technickým oborům, samostatnost, spolupráci s ostatními ve skupině, logické myšlení, prostorové vnímání, jemnou motoriku. Děti si hrajou na projektanty, elektrikáře, vodořehodáře, stavitele mostů, inženýry... Jinak samozřejmě máme i normální výtvarku, hudebku, koncertujeme, mluvíme anglicky, pracujeme s předškoláky jako v jiných školkách, jen máme ještě něco navíc.

ZDENKA JELENOVÁ

Kontakty a informace:

www.kralovskaskolka.cz

Jaké budou nové komise a k čemu vlastně jsou dobré?

Je po volbách. Občané odvolili, rozdali karty – a otěže převzali nově zvolení zastupitelé (tedy ne všichni skutečně zvolení na to měli odvalu...). Tím je občan opět upozádněn. Nejprve bylo potřeba dohodnout většinovou koalici čtyř stran, pak vedení města – starosta, 3 místostarostové a 2 odpovědní radní za kulturu a životní prostředí, dílčí kompetence a rozdělení postů v důležitých městem zřizovaných či jinak spřízněných organizacích.

Opozice si musí také uhájit své kontrolní pozice prostřednictvím obsazení vlivných postů, předsedů výborů zřizovaných zastupitelstvem a radách, představenstvech a komisích města. Potud nic neobvyklého, po každých komunálních volbách takto dochází k dělení sféry vlivu v našem městě. Kdo je u kormidla musí mít nástroje, jak efektivně ovlivňovat řízení města a opozice naopak musí umět věci účelně kontrolovat.

Kde je ale role prostého občana? Kde je prostor pro obyvatele, který odvolil, není v žádné straně ani hnutí, a přesto má zájem dlouhodobě napomáhat rozvoji našeho města? Ve většině chytrých měst jsou tou první příležitostí, jak je zapojit do společného úsilí na zvelebování města, právě komise. Jaké komise? Jak je definuje zákon o obcích – jako **poradní orgány rady města**. Prostřednictvím komisi mohou všichni občané nabídnout, většinou téměř bezplatně, svému městu odborné zkušenosti a spolupodílet se průběžně odbornou prací celé 4 roky na jeho rozvoji. Stačí to jen dobře zorganizovat. A co u nás? Právě teď od 1. 12. naši noví radní komise zřizují. Jaké budou ty naše?

Usnesení č. 698/22 Rada města

1. zřizuje s účinností od 01.12.2022 do prvního dne voleb do zastupitelstev obcí tyto komise:

- bytovou
- dopravní
- kulturní a cestovního ruchu
- pro bezpečnost a spolupráci se složkami IZS
- pro urbanismus a architekturu
- sociální
- sportovní
- životního prostředí
- pro vzdělávání, zaměstnanost a rozvoj podnikavosti.

2. určuje počet členů komisi maximálně 9.

3. žádá zástupce jednotlivých stran a hnutí zastoupených v Zastupitelstvu města Písku o podání nominací na členy komisi do 11.12.2022 dle přílohy č. 2.

Pojďme si to trochu rozebrat. Počet komisi se zredukoval. Nově se nezřizuje komise letopisecká, komise majetkoprávní a komise pro infrastrukturu. „Letopisecká komise se scházela jen minimálně, proto byla spojena s komisí kulturní a cestovního ruchu. Ze stejného důvodu byla komise pro infrastrukturu sloučena s komisí dopravní. Komise majetkoprávní byla přeměněna na výbor. Jedná se v podstatě o formální úpravu. Komise ze zákona o obcích předkládají svá stanoviska a náměty radě

města, majetkoprávní komise se však v drtivé většině případů vyjadřovala k záležitostem, o kterých rozhodovalo zastupitelstvo. Proto se z ní stal výbor, který předkládá svá stanoviska a náměty právě zastupitelstvu města.“ uvádí starosta Michal Čapek z ANO 2011

Počet členů komisi je zachován jako v předchozím období, což je buď ověřený optimální počet pro dosažení názorové pestrosti, nebo 9 míst pro 9 zastoupených politických subjektů v našem nově zvoleném zastupitelstvu. Na základě jakých kritérií ale budou vybírání jednotliví členové komisi, to není známo. Má to být politický klíč – poměrné zastoupení opozice versus koalice, každá strana má mít po jednom zástupci, mají být upřednostněni v minulosti působící členové dané komise, na základě odbornosti...? Kritéria výběru nejsou předem stanovena i když se jedná o zásadní parametr. Obsazení vlivných postů předsedů komisi, jak nám sdělil starosta, „bude jmenovat rada města. Radní tedy budou muset zvážít, kdo z navrhovaných kandidátů má nejlepší předpoklady funkce předsedy vykonávat, např. díky své odbornosti.“

Jak se může zapojit občan odborník na danou oblast do činnosti komisi? „Členy komisi budou jako dosud navrhovat politické strany zastoupené v zastupitelstvu města,“ uvádí starosta Michal Čapek. Proč se ale nemohou o práci v komisích ucházet přímo občané našeho města bez nominace politickým subjektem? „Vzhledem k tomu, že je obecně mezi obyvateli poměrně malý zájem vykonávat podobné funkce, jeví se nominace členů komisi prostřednictvím politických uskupení zastoupených v zastupitelstvu jako efektivní. Je také snazší najít jejich prostřednictvím v případě potřeby náhradníky za členy komisi, kteří z různých důvodů s prací v komisí skončí. ...“

Striktne politickou nominací, kdy na každou stranu připadá jeden zástupce, jsou vyloučeni ze hry odborníci z řad široké veřejnosti, kteří sice mají chuť přispět k rozvoji našeho města, ale nemají politické ambice či konexe. To je velká škoda pro nás všechny. Proč? Jaký je k tomu důvod?

Nové komise ze své podstaty budou sestavovány primárně jako politické, s přihlédnutím k odbornosti. To samo o sobě je velmi nešťastné. Zpochybňuje to samu podstatu fungování komisi jako odborných poradních orgánů rady města v dané oblasti. Zvolená cesta zastoupení všech politických subjektů v zastupitelstvu povede zejména u citlivých otázek k upozádnění odbornosti a preferová-

ní politických zájmů jednotlivých zastoupených subjektů a jednotlivců. Ustanovujeme tedy opět především další politické orgány, které mnohdy v historii našeho města realizovali spíše politicky motivované šarvátky opozice x koalice a ve výsledku jejich stanoviska nikdo z vedení nerespektoval. Funkční komise musí být respektována. To je nezbytnost pro její smysluplné fungování.

Jsou jen dva možné způsoby, jak toho dosáhnout. Buď jsou politické, pak ale je potřeba, aby ti, co je nominují, jim i naslouchali. To se těžko děje, když jsou poměrně zastoupené i protichůdné opoziční hlasy, které často třeba i převládou. Tam pak již ochota řídit se jejich stanovisky výrazně klesá. O třeba i konstruktivní kritiku z opozičních řad nikdo nestojí. Pokud tedy mají být politické komise respektované radou, pak toho lze docílit jen sestavením komisi z řad koalicičních, většinou nominovaných zástupců. Daleko lepším způsobem je ale druhý osvědčený způsob, a to zahodit stranické knížky a mít komise jako **striktne odborné poradní orgány v dané oblasti**. Musela by ale existovat ochota ze strany rady města jejich odborným názorům také naslouchat, což mnohdy není. To je zřejmě i příčinou, proč se ustanovují jako politické.

Mnohdy se argumentuje tím, že političtí zástupci mají zajistit přenos informací mezi politickým uskupením a komisí probíranými odbornými tématy. K tomu ale většinou vůbec nedochází. Kandidující strany a uskupení až na vzácné výjimky po volbách prakticky nefungují ani v počtu 27 předtím kandidujících podporovatelů. Tedy hrstka zvolených se ani nemá kde poradit, ač zákonitě nemohou být odborníky na vše, o čem mají rozhodovat. Z vlastní více jak 20.leté zkušenosti s prací v různých komisích města mohu jako nezávislý nominant tento fakt jen potvrdit, neboť mě nikdo z nominujících stran nikdy neoslovil s jediným podnětem k projednání, a naopak také nikdo nechtěl ani nic zprávně vědět z průběhu mnohdy několikahodinových jednání nad složitými a odbornými tématy.

Politicky sestavované komise na úrovni našeho města tedy dlouhodobě příliš nefungují. Pojďme to tedy změnit, dokud je čas. Požadujeme po radních sestavení komisi na základě odbornosti, které si zaslouží svůj respekt odbornou prací a věcnými připomínkami, jež ve výsledku povedou ke zlepšování našeho města.

Náplní činností se zatím rada nijak podrobně nezaobírala.

Doposud je poradní náplň definována platným jednacím řádem, který definuje takzvané „Výhrady předchozího projednání věci komisi“ – tedy konkrétní kompetence komisi, kdy „nemůže být věc radě ani zastupitelstvu města předložena k projednání, dokud k ní příslušná komise nezaujme doporučení nebo stanovisko.“ Typicky například rozdělení dotací a příspěvků v dané oblasti. To je, dá se říci, minimum takzvané poradní části práce komisi. Dle zákona o obcích má komise ale krom poradní funkce, tedy toho, co jí rada města přímo svěří a nebo dodatečně předloží k projednání, i tak-

Jaké budou nové komise a k čemu jsou dobré?

Dokončení ze str. 7

zvanou iniciativní funkci. Tím je myšlena vlastní iniciativa komise, tedy přinášení podnětů a témat v oblasti její kompetence. Historicky naši radní tuto složku v lásce moc neměli. Je v tom ale velká příležitost, jak efektivně společně spravovat naše město.

Koho tedy vlastně radní do 11. 12. 2022 hledají? Aktivní a iniciativní členy komise, kteří budou přicházet s náměty v jim svěřené oblasti, nebo ty, kteří budou držet krok a budou souhlasit se vším, co jim rada předloží?

Současný starosta Michal Čapek k tomu říká: „Byli bychom rádi, kdyby komise předkládaly konstruktivní návrhy a byly v rámci svěřené oblasti aktivní.“ Jsou konstruktivní návrhy ty, co nic nekomplikují, ty, co hledají shodu v rámci koaličních partnerů, nebo nezávislá odborná stanoviska? Dle mého soudu posun k lepšímu mohou splnit pouze komise sestavené na základě odbornosti, ideálně i s částečným zastoupením nezávislých mimopíseckých odborníků. Zatím to tak ale nevypadá. Změňme to, ještě je čas. Neopakujme chyby z minulosti stále dokola. Je to jen na vůli nové rady, které mají komise efektivně radit před jejich mnohdy nelehkým rozhodováním v mnoha oblastech.

Když budeme mít dobře sestavené komise a budeme jim naslouchat, bude nakonec naše rada a někdy i zastupitelstvo i lépe rozhodovat. A to za to rozhodně stojí.

MARTIN ZBORNÍK,
architekt a předseda spolku Písecký svět

SPOŘENÍ DO ZLATA A STŘÍBRA

Zlato za rok 2020 zhodnotilo v Kč o 23 %, stříbro o 58 %. Jak pracují vaše úspory pro vás?

SPOŘENÍ:

- Již od 500 Kč
- Flexibilní spoření – lze poslat více, i vynechat
- Můžete spořit do zlata, stříbra i platiny v jednom účtu
- Výběr vkladu k dispozici do 48 hodin
- Zisky ze zákona nedaníte
- Vlastníte ryzí slitky ve fyzické podobě
- Ochrana před inflací a potřízením v ekonomice
- Držení zlata je anonymní (neexistuje registr držitelů)
- Slitky přímo od výrobce z největších světových sléváren

Pro bližší info: Lenka Klečacká
Tel.: 777 159 508, lenka.klecacka@goldengate.cz

MONTEA CZ s.r.o.
ELEKTROINSTALACE

DOBŘÍ KONTAKT (+420) 605 585 459

rekuperace, vytápění, ohřev vody

JABLÖTRON
Technologie pro vnitřní zařízení budov

MONTEA CZ s.r.o., Čížovská 487, Písek, www.montea.cz, info@montea.cz

BLACK YANICA: Přátelské setkání v Hradební v Písku

Jaroslav Joe Hübl je věčně mladý a vášnivý muž. A to ve všem, čím právě žije, co právě fotografuje. V půlce listopadu pozval padesátku přátel na svou netradičně pojatou výstavu.

Výstava černobílých fotografií Black YANICA byla zahájena v sobotu 19. 11. ve 14 hodin. Autor a jeho modelka Jana se postarali o úvodní slovo. Fotografie umístěné na vyvýšeném místě pod střešou v půvabné Hradební uličce v samém centru starobylého města Písku, přilákaly pozornost. Navzdory chladnému počasí. Elegantní ženy a neméně elegantní muži si tak mohli prohlédnout nový soubor fotografií píseckého avantgardního fotografa.

Jaroslav Joe bere svou práci vážně. Fotografie pro venkovní výstavu byly výborně adjustované – a směle umístěné, tak, aby divák mohl fotografie dobře, bez velkého předklonu prohlížet. Jednotlivé záběry navíc tvořily kompaktní celek připomínající sekvenci hraného filmu. Pan fotograf uhranutý krásnou ženou, promyšleně pracoval s detailem i celkovými záběry tak, aby divákovi

sděлил, čím ho tato žena fascinuje. Yanica je žena, jež upoutá pozornost nikoliv drahou značkovou kolekcí oblečení či výstředním chováním. Je vášnivou ženou. Miluje své tělo, které nechává zdobit krajkovými či rostlinnými motivy. Tetování těla je pro ni drahým koníčkem i vášní. Elegantní a filigránské krajkové vzory tetované do kůže nohou konkurují hravě vzorovaným punčochám.

Z vystavených fotografií je patrná těsná spolupráce a vzájemná inspirace. Hravost, smyslnost i exaltovanost modelky zkušeně, ale i okouzleně pozoruje muž. Fotograf, který ví, kdy zmáčknot spoušť! Detaily těla a tváře, střídají celkové záběry. I ženský klín dokáže pan fotograf nahlížet tak, že smazává hranice mezi tetovaným tělem a skutečným krajkovým sexy prádelkém. Tajemná žena na fotografiích s černými vlasy a černobíle zdo-

Foto Pavel Komar

beným tělem. Oblečena do černého kabátu, rafinovaně odhaluje části těla. Ona je středobodem v předem vybraných exteriérech. Provokuje „Jsem zde! Jsem krásná! Miluji život!“ křičí. „Žiji, miluji krásu, miluji život!“ tiše promlouvá pan fotograf.

Jaroslav Joe Hübl, inspirován pozoruhodnou ženou, představil osobitě svůj nejnovější fotografický soubor BLACK YANICA. Dvacet devět černobílých fotografií, provokativních a sexy!

Na výstavu fotografií i na nedaleký černobílý, děkanský kostel Narození Panny Marie se tiše snášel první letošní sníh.

DANA TŮMOVÁ VITÁSKOVÁ,
Benešov nad Černou

Spalovna odpadů by negativně ovlivnila na mnoho let zdraví obyvatel v Písku a okolí

Protože bylo zahájeno řízení, na jehož konci bude stavební povolení pro spalovnu odpadů v Písku ve Smrkovicích, a někteří politici začali lobovat za spalovnu odpadů zavádějíci a nepravdivými informacemi, rozhodl jsem tímto článkem zprostředkovat píseckým občanům pravdivé informace o negativních dopadech spaloven od skutečných odborníků na životní prostředí a odborníků na technická zařízení spaloven a výtopen.

Přílohou k tomuto článku na webu www.piseckysvet.cz je evropská norma na emise, ze které je vidět, že spalovny odpadů produkují proti klasickým teplárnám na uhlí a dřevo navíc plno velmi jedovatých látek a Vyjádření k oznámení záměru „Rekonstrukce spalovny odpadů Rumpold s.r.o. Strakonice“ v rámci řízení EIA od ekologické společnosti Arnika, na jehož základě bylo rozšíření spalovny odpadů ve Strakonici zastaveno.

Spalovna odpadů je podle mne velmi špatný nápad, který na dlouhé roky a možná trvale negativně ovlivní zdraví obyvatel a životní prostředí v Písku. Budeme nejen dýchat jedovaté a karcinogenní látky z ovzduší, ale jedovatě imise ze spalovny, tedy to, co ze vzduchu následně padá v okolí spalovny na zem, na ovoce a zeleninu, do půdy našich zahrádek, do okolních polí a do vody, budeme také jíst a pít. Nejmenovaný politik v Písku straší lidi tím, že když nebude spalovna odpadů, budeme prý platit astronomické částky za odpad i za teplo z teplárny. Tvrdí, že spalovna odpadů je ekologičtější než teplárna na uhlí. Není to pravda. Spalovny odpadů jsou nejen neekologické, ale také neefektivní a neekonomické. Odpady likvidují mnohem draž než recyklace, kompostování a skládkování. Palivem ve spalovně není odpad, ale zemní plyn, který je dnes extrémně drahý, odpad se do pece rozpálené až na 1600 stupňů jen přidává. Brzy budou spalovny muset také platit za emisní povolenky z CO₂, jejichž cena je dnes také vysoká. Likvidace odpadů přes spalovnu tak bude pro občany dražší a produkované teplo rozhodně nebude levnější než teplo vyrobené ze štěpky, uhlí nebo plynu, protože náklady na technologii spalovny a její obhospodařování jsou extrémně vysoké, aby se dosáhlo povolených emisních limitů, a i přes všechna možná opatření spalovna odpadů produkuje značné množství jedů a její provoz vytváří značné množství toxických odpadů.

Arnika o spalování odpadů

Co tedy ke spalování odpadů říkají nezaujatí skuteční odborníci na životní prostředí ze společnosti Arnika, citace z webu <https://www.arnika.org/odpady/nase-temata/spalovani-odpadu>:

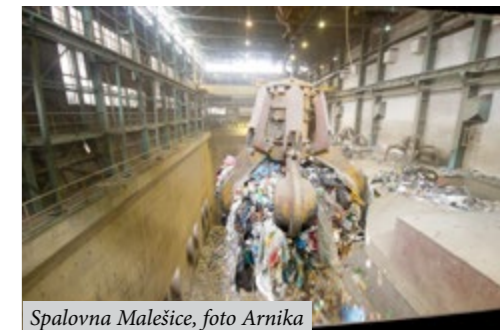
Spalovny odpadů jsou stále prezentovány jako zázračné stroje na zpracování odpadů. Lidé postavení před rozhodnutí, co dělat s odpady, (politiky či úředníci) často po spalovně sáhnou jako po jednoduchém řešení pro ně složitý problém.

Odpad na jedné straně do spalovny vjede – a po spalování zbyde, považte, jen třetina jeho původní hmotnosti. Často už ale nevidíme, kam se poděje ten zbytek. Ani ve spalovně přece nepřestávají platit základní fyzikální a chemické zákony, tudíž ani zákon o zachování hmoty.

Spalovna pracuje v podstatě jako chemický reaktor při teplotách od 600 do 1600 stupňů Celsia. Odpad v ní nemizí, jen se mění jeho chemické složení a toxicita spalovaných látek. Vzniká nový, většinou nebezpečnější (toxický) odpad, který rozptýlíme na skládky, do vody a do vzduchu.

Energie, kterou získáme spálením odpadů, je navíc pouze zlomkem původní energie, vložené do výroby toho, co nyní pálíme. Ve spalovně se zhodnotí 17 – 22 % energie uložené v odpadech. Účinnost moderních elektráren je 40 – 70 %. Kvalitní recyklací odpadů můžeme získat (či chcete-li ušetřit) více energie. „Mluvit o pálení směsného odpadu jako o jeho termickém využití je návratem do 19. století,“ říká Paul Connert, profesor chemie ze St. Lawrence University v New Yorku.

Spalovny jsou stroje produkující toxické látky. Spalovny odpadů zatěžují životní prostředí celou

Spalovna Malešice, foto Arnika

řadou škodlivin. K nejčastěji skloňovaným patří dioxiny. Pokud je zachytí filtr, jsou pak v popílku z čističe spalin, který například spalovna v Liberci míchá s popelem a prodává ho jako stavební materiál. Dioxiny vznikají mimo jiné při spalování chlorovaných látek (např. PVC, halogenovaných rozpouštědel atd.). Poškozuji imunitní a hormonální systém člověka, nejtoxicitější z nich je dokonce karcinogenní.

Dioxiny jsou však jen špičkou ledovce. Američtí vědci K. Jay a L. Stieglitz identifikovali ve studii publikované v roce 1995 v odborném časopise Chemosphere v emisích ze spaloven odpadů 192 škodlivých organických látek. Řada z nich je přitom rakovinotvorná, patří mezi ně třeba dimetylfthalát, bromdichlorfenol, benzen, hexachlorbenzen a celá řada dalších. Čím chemicky složitější je odpad na vstupu do spalovny, tím větší škálu škodlivin můžeme očekávat na jejich výstupech. V současnosti obohacenou například o složitě bromované a fluorované sloučeniny.

Pokračování na str. 10

INZERCE

Blecha
PŘENECHÁM BAZÁREK BLECHA

Blecha je oblíbený a 11.let zavedený obchod, blízko centra města, který se zabývá výkupem a komisním prodejem dětského zboží.

Cena: dohodou, vesměs symbolická za vybavení. Vhodné pro energickou maminku nebo mladou aktivní babičku.

Značka: spěchá do konce roku. Odcházím do důchodu. Možnost rozšíření služeb o jiné aktivity. Zásilkovnu, Balónkov...

Alena Trčková
PS: Blechy by byla škoda!

K DISPOZICI OD LEDNA 2023

V PŘÍPADĚ ZÁJMU MĚ KONTAKTUJTE
tel 602 462 823 mimibazarblecha@seznam.cz

Spalovna odpadů by negativně ovlivnila na mnoho let zdraví obyvatel v Písku a okolí

Dokončení ze str. 9

Toxické látky se ze spaloven do životního prostředí dostávají nejen v emisích do ovzduší, ale obsahují je i odpadní vody anebo odpad produkovaný spalovnou. Popílek zachycený na filtrech kouřových plynů je většinou toxickým odpadem a představuje zhruba tři procenta z původní hmotnosti tuhých odpadů, které projdou pecí spalovny. Dohromady s popelem je to pak zhruba třetina původní hmotnosti odpadů zpracovaných spalovnou. Ani popel ze spalovnové pece není prostý toxických látek – především těžkých kovů.

Spalovny a jejich tzv. „výroba“ energie

Dnešní spalovny jsou označovány „zařízení na energetické využívání odpadů“ (ZEVO) nebo anglicky „waste to energy“. To však musíme brát s rezervou. Ačkoliv je určitá část energie uvolněná při spalování dále využita, jde o poměrně neefektivní cestu jak nakládání s materiálem, tak výroby energie. Spálením materiálu se definitivně zbavujeme možnosti ho recyklovat či kompostovat. A pokud bychom chtěli spálený materiál nahradit, tak spotřebujeme větší množství energie, než které získáme ze spalovny jeho spálením. Do procesu spalování vstupují kromě odpadu navíc další materiály, jejichž spotřeba musí být brána v potaz. V první řadě mezi ně patří fosilní paliva napomáhající udržování potřebné (bezpečné) teploty pecí (600 – 1600 °C) při spouštění, vypínání či problémovém provozu. Dále je nutno zmínit vodu používanou ve filtrech, čistírnách a chladičích a chemická činidla sloužící ke snižování emisí.

Jeffrey Morris ve studii „Comparative LCAs for Curbside Recycling Versus Either Landfilling or Incineration with Energy Recovery“, založené na hodnocení životního cyklu výrobků a zveřejněné v roce 2005, porovnal energetické úspory dosažené spalováním odpadů ve srovnání s jejich recyklací. Výsledky ukázaly, že v případě různých odpadů z papíru se recyklací získá 2,4-krát až sedmkrát více energie než jejich spálením. V případě plastů je rozdíl ještě markantnější. Recyklace plastů ušetří 10-krát až 26-krát více energie než spalovny. Je to dáno především tím, že recyklace šetří energii nutnou pro výrobu surovin, které se recyklací nezničí, zatímco spálením ano. Jinými slovy, na odpad je vždy nutno nahlížet jako na surovinu.

Spalování = nejdražší likvidace odpadů

Jsou tedy spalovny alespoň ekonomicky výhodné? Pravdou se zdá být spíš opak. Na špatný ekonomický pročet projektů často doplácí majitelé spaloven i obyvatelé měst, která se za jejich stavbu zaručila. Například spalovna zdravotnických odpadů, která vyrostla v roce 1992 v Plzni na Slovanech, vytvořila osmdesátimilionový dluh. Spalování odpadů se projevuje ve vyšších poplatcích obyvatel za odpady i v částkách, které na jejich provoz doplácí města ze svých rozpočtů. Minimálně 50 – 70 % z produkovaného množství odpadu města velikosti Liberce je snadné a ekonomicky výhodnější recyklovat. Je

jen složitější takový systém vymyslet. K recyklaci různých odpadů neslouží jeden velký provoz, což se zdá být v očích těch, kdo rozhodují o nakládání s odpady, jako nepřekonatelný problém.

Aby se drahá spalovna odpadů zaplatila, musí ji vlastník neustále zásobovat odpady, čím méně odpadů totiž páli, tím je jejich likvidace dražší. Touto cestou spalovna brání recyklaci odpadů, která je ekonomicky i ekologicky šetrnější. Ve většině měst, kde stojí předimenzované spalovny komunálních odpadů, existuje ekonomická vazba mezi městem a spalovnou – například Hlavní město Praha je majoritním akcionářem Pražských služeb provozujících malešickou spalovnu. Jinými slovy, společnost provozující spalovnu ekonomicky ovládá město a v něm rozhodující politiky – diktuje ceny za odpad, protože pro město není tak snadné najít za spalovnu náhradu. Daleko snadnější je však předejít její výstavbě. Jde většinou pouze o politické rozhodnutí.

Citace z webu tzb-info: Negativa využití termického využití odpadu:

Velkou slabinou spaloven je jejich cena. Jak je již uvedeno výše, je odpad jako palivo velice různorodý a na to musí být celá technologie připravena. Jde především o stabilní výkon a dodržování emisních limitů, které jsou pro spalovny obzvláště přísné. Všechna tato opatření jak pro regulaci, tak (a to zejména) pro čištění spalin, technologii velice prodražují, že se dostává za hranici rentabilitosti. K najždění kotle a stabilizaci hoření je navíc třeba podpůrného paliva, aby byla zajištěna ekologie provozu. Jako palivo se používá drahý zemní plyn.

Další nevýhodou spalovenských provozů je samotná manipulace s odpady, tedy jejich svoz a skládkování na jednom místě před samotným spálením. Vzhledem k velkému podílu biologického (rozložitelného) odpadu není zejména v letních měsících v okolí spaloven úplně příjemné ovzduší, a to i přes to, že technologie je na toto připravena.

Jedním z negativních důsledků je zvýšený pohyb nákladních automobilů v okolí spalovny. Tomu je třeba přizpůsobit infrastrukturu a především spalovnu citlivě umístit do stávající nebo plánované zástavby. Tato problematika se dá vyřešit i integrací železničních cest do logistiky spalovny, jak je tomu např. u některých spaloven v zahraničí.

Nespornou zátěží pro životní prostředí jsou plynné emise. Jsou sice přísně regulovány, ale i minimální množství těžkých kovů či dioxinů a furanů má na živočichy výrazné dopady – těžké kovy i PCDD a PCDF jsou toxické, karcinogenní a některé mají i mutagenní účinky. Zde se právě dostáváme k technologiím, které jsou energeticky a finančně nejnáročnější na celé spalovně. Právě čištění spalin od těchto nebezpečných látek celý provoz velice prodražuje.

Provozování spalovny odpadů s sebou nese ještě jedno velké riziko, a tím je snížení množství třídě-

ného odpadu pro recyklaci. Je třeba si uvědomit, že separaci je odpad ochuzován o složky s nejvyšší výhrevností (PET, igelit, papír) či hořlavé složky vůbec (bioodpad). Navíc, čím více má provozovatel odpadu, tím více tepla či elektřiny vyrobí (a tím více prodá), a to jej nikterak nemotivuje k provozování třídící linky a další separaci odpadů. Z ekologického hlediska je tedy třeba, aby byly spalovny stavěny nikoli jako samostatné teplárny využívající odpad jako palivo, ale aby byly součástí integrovaného zařízení, které odpady především třídí pro jejich další využití a kde je spálení pouze jedna z alternativ, nikoli s nejvyšší prioritou. *Konec citace.*

Protože článek je už hodně dlouhý, svůj podrobnější komentář přidám spíše v jiném článku, kde napíši o tom, proč se spalovna nestaví ve Strakonicih, když je to tak „výhodné“. Oni tam totiž už jednu malou spalovnu nebezpečných odpadů na 1500 tun mají a dělá jim velké problémy.

Protože výše uvedená fakta hovoří jednoznačně proti spalování odpadů, měli by písečtí občané udělat všechno pro to, aby se spalovna na 50 000 t odpadu ročně u nás nepostavila. Jde o zdraví naše, našich dětí a životní prostředí i budoucích generací v Písku, protože jedy ze spalovny, která tady pak pojedje možná 30-50 let, se budou postupně ukládat a kumulovat do půdy a vody v našem městě, a samozřejmě i do našich těl, i těl našich dětí.

Politici by si neměli práci zjednodušovat a měli by dát přednost mnohem šetrnějším způsobům likvidace odpadu – předcházení vzniku odpadů, recyklace, třídění, kompostování a skládkování.

Chci dodat, že můj komentář není typu „spaní paní povídala“. Mám na rozdíl od většiny píseckých politiků a úředníků vysokoškolské technické vzdělání a mnoho let jsem pracoval jako podnikový ekolog, energetik a vodohospodář ve velkém průmyslovém závodě, kde jsem měl na starost, velkou kotelnu, likvidaci odpadů a kalů a hospodaření s chemickými látkami. Každoročně jsem absolvoval řadu školení v oblasti ochrany ovzduší, vody, likvidace odpadů a škodlivosti chemických látek. Víím tedy, co jsou to emise a jak se počítají. Na webu zveřejňuji evropskou normu ohledně emisí, z ní je patrné, že spalovna odpadů proti zdrojům spalující uhlí a štepku produkuje mnohem více jedovatých emisí a řada z nich se kontinuálně neměří a řada z jedů produkovaných spalovnou se ani nesleduje. Z dokumentu v příloze, kde se Arnika vyjadřuje ke spalovně ve Strakonicih, také vyplývá, jak nekvalitní bývají dokumentace k EIA a jak „odborné“ je posuzování takových projektů ze strany úřadů, bohužel úředníci, kteří o tom rozhodují, těmto věcem sami dost dobře nerozumí.

PAVEL ŠEBELLE,
soudní znalec v oboru oceňování nemovitostí

Spalovna odpadů – údaje od budoucího provozovatele

Reakce na článek pana Šebelleho, zveřejněný dne 13. 11. na webu www.piseckysvet.cz – viz předchozí dvě strany. Redakce PS vítá otevřenou diskusi občanů k záměru ZEVO Písek a byli bychom rádi, kdyby byla založena na přesných informacích. **RÁDI ZVEŘEJNÍME I VAŠE NÁZORY!** /REDAKCE/

V současné době společnost ZEVO PÍSEK s.r.o. podala oznámení o posuzování vlivů na životní prostředí k záměru ZEVO Písek zpracované v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Tuto dokumentaci zpracovali nezávislí odborníci disponující potřebnými autorizacemi a s ohledem na jejich praxi a zkušenosti nemáme pochyby o jejich kompetenci.

Naším záměrem je výstavba zařízení pro energetické využívání odpadů, tzv. ZEVO, o kapacitě 50 kt/rok v lokalitě vedle Teplárny Písek. Hlavním cílem projektu je odklon od využívání fosilních paliv (spalování uhlí) a od skládkování energeticky využitelných odpadů (především směsného komunálního odpadu a objemného odpadu, bez nebezpečných vlastností), což je plně v souladu s plány odpadového hospodářství jak Jihočeského kraje, tak města Písek.

Z důvodu odklonu odpadů od skládkování energeticky využitelných odpadů, které bude platné od roku 2030, je energetické využívání odpadů vyšším stupněm likvidace odpadů podle platné hierarchie nakládání s odpady. Podezírat město Písek, které se několik let řadí mezi města s nejnižší produkcí směsného odpadu a získává v této oblasti ocenění (<https://arnika.org/odpady/nase-temata/pro-obce/odpadovy-oskar>), že špatného nakládání s odpady není, dle našeho názoru, na místě.

Rádi bychom ale především konkrétně reagovali na vaše argumenty, aby písecká veřejnost dostala správné informace. Rozhodnutí o pokračování v přípravných pracích záměru ZEVO PÍSEK jsou podložena zpracovanou Studií proveditelnosti ZEVO PÍSEK. V tomto materiálu jsme se pochopitelně zabývali rovněž tím, jestli je záměr životaschopný a ekonomicky přijatelný. ZEVO Písek je koncipováno jako komunální projekt a za jeho přípravou stojí město Písek a Strakonice. Naším cílem je zajistit službu občanům, na rozdíl od soukromých projektů ZEVO nám nejde o rychlou ekonomickou návratnost. Plánovaná návratnost investice je proto cca 13 let. Díky tomu bude zajištěna přijatelná cena pro nakládání s odpady i přijatelná cena tepla vyrobeného v ZEVO.

Tvrzení o přidávání odpadu do spalování zemního plynu je silně zavádějící. V každém ZEVO se využívá zemní plyn pro najždění a stabilizaci spalovacího procesu. Vyjádřeno v jednotkách energie představuje spotřeba zemního plynu cca 1 % spotřeby odpadu.

Tvrzení, že spalovny budou muset brzy platit emisní povolenky, není zcela správné. Zařízení

Zákres umístění budoucího záměru spalovny odpadu vedle stávající teplárny u Smrkovic

na energetické využití komunálního odpadu jsou v současné době vyjmuta ze systému emisního obchodování s povolenkami na CO₂. Je pravda, že se vede debata o budoucí podobě tohoto systému a všechny varianty jsou možné. Souhlasíme s tím, že tato oblast je velmi důležitá a proto ji průběžně sledujeme.

Tabulka, kterou přikládáte k vašemu článku, vychází z evropských a českých právních předpisů, které již více jak deset let neplatí. Současná právní úprava je již mnohem přísnější a tomu odpovídá i dosažený technický pokrok v této oblasti. Níže uvádíme aktuální platné hodnoty emisních parametrů, které bude ZEVO Písek splňovat. Tyto hodnoty jsou součástí zveřejněné dokumentace. Jak je možné vidět, stávající emisní normy na energetické využívání odpadu jsou pro některé látky pouze poloviční. Je to dáno především tím, že tyto emisní normy odpovídají závěrům o nejlepších dostupných technikách pro spalování odpadů vydaných v roce 2019 (<https://www.mpo.cz/ippc/zavery-o-bat--224367/>).

Ani vaše tvrzení o tom, že pouze spalování odpadu s sebou nese emise nebezpečných látek, není správné. V zásadě stejné znečišťující látky jsou bohužel emitovány při jakémkoliv spalování uhlí i dřeva. Je to naprosto logické, protože tyto látky vznikají dílem špatným spalováním (např. v domácnostech) dílem proto, že jsou obsaženy přímo ve spalovaném palivu. Sledovány a regulovány jsou ale pouze v ZEVO a velkých spalovacích zdrojích. Pouze v těchto zdrojích jsou nasazeny takové technologie, aby bylo možné tyto emise účinně snižovat.

Znečišťující látka	Emisní koncentrace pro uvedené palivo (suché spaliny za n.p. při udaném ref. O ₂)	
	SKO (11 % O ₂)	Jednotka
TZL	5	mg/m ³
SO ₂	30	mg/m ³
NO _x	120	mg/m ³
CO	50	mg/m ³
TVOC	10	mg/m ³
HCl	6	mg/m ³
HF	0,8	mg/m ³
Hg	20	µg/m ³
Těžké kovy	0,3	mg/m ³
Cd+Ti	20	µg/m ³
PCDD/F	0,04	ng I-TEQ/m ³
NH ₃	5	mg/m ³

Se spalováním jakýchkoliv paliv a stejně tak i odpadu jsou nutně spojeny emise škodlivin do vnějšího ovzduší. Tyto emise se následně v ovzduší rozptýlí a v případě, že by koncentrace znečišťujících látek dosahovaly vysokých hodnot, představovaly by zdravotní riziko. Právě proto je pro všechny záměry s možným vlivem na životní prostředí a zdraví lidí prováděné posouzení vlivu na životní prostředí, na jehož začátku dneska jsme. Jde o proces, kdy jsou zpracovány nezávislé odborné studie a všechny orgány státní správy a veřejnost mají prostor k vyjádření připomínek k záměru a jeho vlivům.

Stejný proces právě začal u záměru ZEVO Písek. Výhoda tohoto záměru je, že energetické využití odpadů nahradí spalování hnědého uhlí, které s sebou nese rovněž zátěž ovzduší. K záměru ZEVO bylo zpracováno posouzení možných zdravotních rizik a toto posouzení konstatuje, že záměr nepředstavuje významné zdravotní riziko pro obyvatelstvo.

Rádi bychom dále sdělili, že není možné srovnávat zařízení EVO se spalovnou nemocničních nebezpečných odpadů ve Strakonicih nebo Plzni. Zařízení EVO PÍSEK bude na zcela jiné technologické úrovni a nebude ani využívat nebezpečné odpady.

Vítáme otevřenou diskusi ohledně investičního záměru, který na dlouhé roky ovlivní obyvatel Písku. Budeme rozhodovat o tom, zda chceme být v oblasti nakládání s odpady a dodávek tepla pod vlivem soukromých podnikatelů a zahraničních dodavatelů paliva, nebo se pokusíme zajistit v obou oblastech co nejvyšší soběstačnost. Letošní rok nám ukázal, jak moc je toto rozhodnutí pro naši budoucnost důležité.

Ing. JAKUB ŠIMONÍK,
jednatel společnosti
ZEVO PÍSEK s.r.o.

Athelas: Půjdem spolu do Betléma?

Včera byla 1. adventní neděle. Zapálili jsme svíčku Naděje na adventním věnci. Máme s dětmi takovou tradici. I když už jsou velké, čteme si každou neděli v tento čas příběh o tom, jak Marie putovala s Josefem do Betléma. Jedna neděle, jedna část příběhu. Když byly děti malé, těšily se, jak to bude dál...

... A jak to s Marií, Josefem a narozením Ježíška nakonec dopadne. Dnes už to ví přesně, přesto nás ten příběh o cestě do Betléma provází časem adventním i nadále.

Nevím, zda se to zdá jen mně, ale taková cesta do Betléma byla vlastně docela drama. Zaslouchnu nebo zazpívám „Byla cesta, byla ušlapaná“... a napadne mne to... jak byla Marie statečná. Představuji si tak sama sebe, jak sedám s břichem pod nos na oslíka a cestuji za hory a doly, abych se nechala sečíst tím člověkem, který má nekalý záměr s mým ještě nenarozeným miminkem. Hledáme střechu nad hlavou a nikdo nám nechce pomoci, všude mají plno. Možná mám hlad, možná je mi zima. Sem tam se najde útočiště, dobří lidé, ale musíme jít dál ještě mnoho dní...

Já myslím, že bych plakala jako želva zoufalstvím, možná, že bych se dokonce zcela odmítla vydat na cestu. Vzpomínám si, jak jsem jela před 14 lety v 7. měsíci těhotenství autem do Francie s mým mužem. Autem!!! Žádná zima, všechno pohodlí, benzínové pumpy po cestě, hotelový pokoj s normální postelí. A přesto... musím říct, že jsem toho měla, jak se říká, až „za vandr“. Chápete, co tím chci říct? Já vím, že v tom obraze o Marii putující do Betléma je toho mnohem, mnohem více než vidno na první pohled. To důležité je Jeho narození. Očekávání Jeho příchodu. Ale nejde mi to jinak, prostě se mi ta myšlenka o Mariině strastech vždycky prožene hlavou. Jak silná musela být. Pak si řeknu, že na to nebyla sama a zavnímám ten zážrak, který se tehdy stal. Zážrak, na který bylo dohlíženo shůry, zážrak, který provázeli andělé.

Tak jsme se před nějakým časem rozhodli, že ten betlémský výjev přineseme na svět i my. Domácí hospic Athelas. Možná trochu jako symbol putování, jako poděkování za tu dosud ušlou cestu

a za všechnu pomoc a podporu, které se nám na ní dostalo. Došli jsme až sem, do dnešního dne. Spousta práce a zázrak, požehnaný zázrak. A to i díky vám, Písku, všem lidem dobré vůle z blízká i z daleka. Takže jeden – nakonec ne zrovna malý – betlém, který by připomínal, že se nám dostává mnoho požehnaní, i když to někdy není snadné, se příští neděli objeví na nádvoří Sladovny. Autorkou návrhu našeho betlému, který bude přijat do celé krásné rodiny píseckých betlémů (www.pisecke-betlemy.cz), je scénografka a výtvarnice Eva Blahová, která pro nás zároveň přiváží do Sladovny výstavu na podporu Domácího hospice s názvem **Pletky s anděly**. Eva totiž taky plete, jako my. A nejen deky, v Uherském Hradišti opletla dokonce celé město (www.pletememesto.cz), na piazzettě u Národního divadla opletla velikou sochu a teď... teď se zaplétá s námi v Písku, s námi i s vámi.

Výstava to bude andělská, hravá, interaktivní, tak trochu pletená a trochu háčkovaná a nejspíš i trochu jiná, než byste čekali. Přejeme si přinést vám na pár adventních týdnů prostor, kam nedoléhá ruch vnějšího světa a kde se vás možná dotkne křídlo anděla, to už necháme zcela na vás... Rádi bychom vás tedy srdečně pozvali k malému, ale milému píseckému setkání **na 2. adventní neděli 4. 12. na vernisáži této neobyčejné výstavy v 16:00 a na přivítání nového píseckého betlému v 17:00 na nádvoří Sladovny**. Z celého srdce děkujeme dětem a vyučujícím řezby ze ZŠ Svobodná, že pro nás betlém vyrábějí, děkujeme písecké Sladovně za uspořádání výstavy a vám, naše milé pletářky a háčkařky z písecké Městské knihovny, kde jsme opět měly možnost pár týdnů chystat společné dílo. Děkujeme také spolku COHIBA MUSICA, který pořádá Advent v Písku, že náš betlém „adoptují“ a vezmou doufejme na mnoho dalších let pod své křídlo. Finančně vznik tohoto společného díla podpořili Schneider Electric a nadace KONABO. Děkujeme! A doufáme, že se vám bude líbit. Mimochodem, deka pro Ježíška už je také skoro hotová, zima mu tedy nebude... Po vernisáži nám na nádvoří zahraje a zazpívá Eliška Kotlíková s kapelou, pobudeme spolu chvilku a pak půjdeme šťastni domů užít si s rodinou 2. adventní nedělní večer. Moc se na vás těšíme!

Studentky Gymnázia získaly pro hospic krásných 20.000 Kč

Neuvěřitelná zpráva! Tři studentky píseckého gymnázia se zapojily do projektu Daruj srdce, který vyhlásil v září Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Cílem výzvy bylo přiblížit mladým lidem

neziskový sektor, nabídnout vzhled do fungování organizací a představit možnosti, jak pomáhat potřebným. Týmy ze středních škol z celé České republiky mohly ze svého okolí vybrat jakoukoli neziskovou organizaci, vymyslet projekt na pomoc druhým a přihlásit se do soutěže. Celkem deset týmů získalo pro neziskovou organizaci finanční podporu z nadace. A hádejte, jak to dopadlo! Studentky z Písku si vybraly pro svůj projekt Domácí hospic Athelas a byly vybrány mezi 10 nejlepších, a tedy oceněných projektů. Získaly tak 20.000 Kč na nákup nového vybavení a nábytku do Poradny píseckého hospice.

Milá Anna Buchalová, Natálie Semrádová a Elena Strížková, z celého srdce vám z hospice děkujeme! Nižší přinášíme článek o celém zážitku s Daruj srdce Eleny Strížkové ze 4.0 Gymnázia Písek. A než se setkáme 4. 12. ve Sladovně, přejeme vám z Domácího hospice Athelas klidný adventní čas.

KATKA LITERÁKOVÁ, Athelas

Daruj srdce, vykouzli úsměv

Písek života v přesýpacích hodinách se přesypává někdy rychleji, jindy neuvěřitelně pomalu. Úsměvy, které zdravotní sestřičky z Domácího hospice Athelas věnují každému pacientovi, nás zastavily v čase. Ukázaly nám, jak moc je každá chvíle strávená po boku našich nejbližších důležitá. Když se nám naskytl možnost pokusit se pro ně získat peníze, neváhaly jsme. Projekt Daruj srdce od nadace Olgy Havlové byl tím pravým. Nejen že jsme v něm každý z nás našla a vložila do něj kus sebe, ale především mezi námi vzniklo přátelství, které jen tak neskončí.

Dlouhé hodiny strávené v knihovně se nám přeci jen vrátily, když byli vyhlášeni vítězové. Ani jsme si nedovolovaly doufat, že bychom mohly být mezi nejlepšími deseti. Projektů se sešlo neskutečně mnoho, přesněji 36 prací z celé České republiky, a my patřily mezi oceněné. Úžas, štěstí a neskutečná radost nás ochromily. Realita, že se nám povedlo získat 20 000,- Kč pro Domácí hospic Athelas, byla téměř neuvěřitelná.

Třešničkou na již tak krásném dortu byla pozvánka do Prahy, kde jsme měly možnost navštívit luxusní prostory Senátu Parlamentu České republiky a vyslechnout besedu v Knihovně Václava Havla. Sešly jsme se tam s lidmi, kteří mají stejný cíl jako my – pomáhat druhým. Celý projekt Daruj srdce pro nás byl velmi přínosný. Tento zážitek se nám vryl hluboko do mysli, tak snad se i ty příští rok zapojíš se svými kamarády a budete rozdávat úsměvy jako my tři – Anna Buchalová, Natálie Semrádová a Elena Strížková.

ELENA STRÍŽKOVÁ 4. O

Martin Chvosta: Chceme, aby děti byly šťastné a vzdělání i život si řídily samy

Promítání dokumentu Svobodné a děti a následná beseda s pedagogy a rodiči ze Svobodné lesní školy Ráj působící na Strakonicku a Písecku, která se konala v Divadle Pod čarou 18. Října, přilákaly osm desítek rodičů a dětí. Zájem o svobodné školy, sebeřízené vzdělávání, respektující rodičovství a celkově o životní styl postavený především na hodnotách svobody a vzájemného respektu v naší společnosti stále roste.

Na jakých základech a principech výše uvedené funguje v praxi? Co rodiče i děti na školách tohoto typu oceňují? A naopak čeho se jim rodiče mohou obávat, pokud uvažují o tomto způsobu učení? O tom všem je naše povídání s Martinem Chvostou, zakladatelem Lesní svobodné školy Ráj, která má nyní sídlo v Novosedlech na Strakonicku. Škola by se však měla stěhovat do Malých Nepodřic u Písku, kde má vlastní pozemky, a měla by poskytovat zázemí pro mateřskou, základní i střední školu.

Jaké okolnosti vás přivedly ke konceptu svobodných škol?

Bylo to nejprve trápení s naším synem Marečkem v první třídě, kdy nechtěl číst a dělat úkoly. Ani psaní ho ne bavilo. Jedinou radost měl z matematiky. Bavilo ho ještě kreslit, ale i chuť na malování ho přešla, když mu to někdo začal opravovat. To byly první momenty, kdy mi ho přišlo líto, že na něj oba se ženou křičíme a nutíme ho, aby něco dělal. V té době jsem hledal, zda existují i jiné možnosti vzdělávání. V pořadu Duší K Jaroslava Duška jsem pak kolem roku 2018 objevil Zdeňku Šíp Staňkovou z platformy Svoboda učení. V tom roce jsem se rovnou rozhodl, že školu zare-

gistruji do rejstříku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, abychom měli i nějaké příspěvky od státu. V té době jsem pořádal s mým tátou týdenní fotbalový kemp pro děti. Měli jsme potřebu dělat to jinak. Přestože jsem to nikdy nedělal, měli jsme od rodičů na akci dobré reference, a mě to napadlo natolik, že jsem v tom chtěl pokračovat. Byl jsem sice fyzicky vyždímaný, ale psychicky jsem cítil obrovský pocit štěstí a naplnění. Říkal jsem si, že konečně dělám něco, co mi dává smysl, a to je práce s dětmi. Škola začala fungovat 1. září roku 2020, v době covidu, což nám paradoxně pomohlo, protože jsem měl více času na přípravu a vyřídil si veškerou administrativu.

Svobodné školy pracují s konceptem sebeřízeného vzdělávání. Co si pod tímto pojmem můžeme představit a jak v praxi funguje?

Sebeřízené vzdělávání není jen o učení, ale o řízení celého života. Děti mají možnost si „konečně“ hodně věcí řešit samy, aniž by na ně působily vnější motivátory. Samozřejmě ve svobodné škole existuje nabídka, z níž si mohou děti vybírat, nebo mohou přijít s vlastními poptávkami, co se chtějí učit. Ve školách se však respektuje to, že si mohou dělat „co

Zakladatel Lesní svobodné školy Ráj Martin Chvosta s jedním z pedagogů školy Jiřím Řidřichem, na snímku v roli průvodce za poznáním v chorvatském Rabacu.

chtějí“, ovšem hlídá se, aby děti respektovaly hranice druhých, dětí i dospělých, a stejně tak, aby dospělí respektovali hranice, které jim nastavují děti.

Vaše škola umožňuje dětem tzv. unchooling čili domácí vzdělávání. Žáci se ve vaší škole „jen“ zapíší a vy je zhruba jednou za půl roku přezkoušujete. Jak to probíhá?

Když byl covid, hodně věcí jsme řešili on-line nebo po telefonu, abychom si mohli popovídat s našimi žáky. Dost často jsme to nechávali i na našich žácích, kteří se sami ptali, co jejich spolužáci dělají a jak se mají. Obecně v naší škole u přezkoušení dítě vypráví, co v uplynulém půlroce tvořilo, čím se zabývalo. Vyžadáme si portfolio toho, co dělalo. To mohou být obrázky, videa, fotografie. Jde nám hlavně o to, abychom zjistili, zda je dítě, které se vzdělává doma, šťastné a spokojené.

Jaké má podle vás domácí vzdělávání přednosti a zároveň úskalí? Je to vhodná volba pro všechny děti, respektive rodiny?

Domácí vzdělávání má především tu výhodu, že je rodina spolu. Určitě jsou v rodině lepší vztahy. Není tam tlak na výkon, tvorbu úkolů, které jsou běžné ve standardních školách. Máme ve škole třeba třináctiletého klučína, o kterého se stará děda s babičkou, a on s dědou společně hospodaří. Mají menší farmu, opravují si i zemědělské stroje. Ten klučína tam dělá všechno. U přezkoušení měl třeba připravené video o tom, jak si z jakéhosi polotovaru sestrojil motor BMW. Kluk je nadšený z toho co dělá a tvoří. Působí velmi šťastně a v oblasti, která ho baví je velmi vdaný a erudovaný. To je má představa, že se dítě bude věnovat tomu, co ho baví. Nebude mu to lhostejné a nebude to dělat jen pro peníze. To je i naším cílem, aby byly děti šťastné a tvořily z lásky a s chutí.

Jaké jsou největší rozdíly mezi tzv. svobodnými a tradičními školami u nás?

Zásadní rozdíl je ve školních vzdělávacích programech. Většina škol vychází z rámcových

Děti ze Svobodné lesní školy Ráj s Martinem Chvostou (zakladatelem školy) v pozadí a s pedagogem Jiřím Řidřichem (v podřepu).

Martin Chvosta: Chceme, aby děti byly šťastné a vzdělání i život si řídily samy

Dokončení ze str. 13

vzdělávacích programů, nastavených osnov a učebnic. Řeší se pak, že by dítě mělo v určitém věku probrat a umět látku v daném rozsahu. Ve svobodně demokratických školách máme nabídku, která vychází z rámcových vzdělávacích programů, a je na dítěti, zda z ní využije to, nebo ono. Navíc máme možnosti, jak předměty v běžných školách navzájem provázet. My jsme využili maximum toho, co nám zákon umožňuje, a dali jsme dětem na jeden předmět. Zákon pouze říká, že musíme odlišit první a druhý stupeň. Máme tedy předmět Hra 1 pro první stupeň a Hra 2 pro druhý, tím jsme splnili zákonné podmínky. Nám to umožnilo, že si jednotlivé obory, které se jinde označují jako předměty, můžeme zařadit kdykoliv a podle potřeb dětí. Můžeme jim nabídnout kompletní osnovy, které jsou na základce, ale je na dítěti, zda je všechny využije.

Do povídání přirozeně vstupuje můj pětiletý syn Kubík a začne si s Martinem Chvostou povídat o Lezetopu, kde zdolává malé lezecké stěny. „A byli jste tam i se školkou?“ ptám se. „Nebyli.“ „Tak to navrhni panu učitel, třeba ho to nenapadlo,“ doporučuji mu. „Ale to my nemůžeme, to si musí pánové učitelové vymyslet sami,“ říká Kubík.

„U nás ve škole si aktivity vymyslí děti samy a učitelé je pak s nimi dělají,“ říká Martin Chvosta a dodává: „To je docela hezký příklad nastavování hranic. Už máš v hlavě, že to určuje učitel, a u nás děti ví, že si to mohou určit ony. A tady se nám to blokuje, že sám nemohu něco tvořit. Musí mi to určit druzí. My sice máme být oním orgánem veřejné moci, který dohlíží na vzdělávání dítěte, na druhou stranu musíme dbát na dodržování zákonů této republiky. To je základní věc, kterou si zatím 90 % škol neuvědomuje, že porušuje zákon. Součástí zákonů je Listina základních práv a svobod, kde máme článek 15, který nám dává právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání. Když to rozebereme: svoboda myšlení znamená, že jako člověk mám možnost ve kterých-

koliv moment myslet na cokoli chci, a nikdo nemá právo mi určovat směr mého myšlení, cestu, jakou budu myslet. Když to řeknu natvrdo, tak v běžných školách se často děje to, že musím něco doslova papouškovat. Z pohledu mimoprávního chci děti připravit na každodenní život a budoucnost. Toho ale nedocílím tím, když budu od dětí vyžadovat umět vše nazpaměť. Vše se mění a dítě má být připraveno na změny. Dnes musím umět tvořivě myslet, být kreativní, nebát se změny a chyb. Už to, že se děti bojí chyb, je vidět třeba při různých školních soutěžích. Bojí se, že nebudou na prvních místech, mít dostatek bodů, že dostanou špatnou známku. To jsme na naší škole úplně odbourali a využili opět možnosti zákona, kde je uvedené, že o hodnocení žáka rozhoduje ředitel školy a schvaluje školská rada. Naše ředitelka rozhodla, že doporučuje dávat dětem známku 1, aby se zachovala vnitřní motivace dětí. Ve svobodně demokratických školách tím, jak jsou děti i věkově namíchané, chtějí vědět a umět to, co už umí ti starší, a brzy se to naučí. Ostatní předměty nemusí být pro ně v tu chvíli tak důležité. Pokud něco ještě neumí a budou to potřebovat, obvykle se to rychle doučí. Na dítě za celou dobu, co prochází sebeřízeným vzděláváním, není vyvíjen vnější tlak, tak má chuť do učení pořád. V momentě, kdy dítě nepřijde o vnitřní motivaci, kterou jsme jako malé děti měli všichni, učí se velmi rychle.“

To je možná jedna z nejčastějších obav či strachů rodičů, zda jejich dítě pak obstojí u přijímacích zkoušek a na střední škole jako takové?

Za mě přijímací zkoušky tak, jak jsou nastavené, jsou nevyhovující. Ono je to o tom, že i když se dítě osm let neučilo třeba matematiku, v deváté třídě se jí prostě doučí. Takhle se leccos naučila už řada dětí, které od nás už odcházely na střední školy. Ví, že musí, tak se to samy naučí, protože jim to v tu chvíli dává smysl. Jinak by to šlo kolem nich. Děti se však ve svobodných školách věnují především tomu, co je pro ně důležité a dává jim smysl v jejich zájmech

a budoucím směřování. Když si hlavu zahltím informacemi, které mi nedávají smysl, a učím se pouze kvůli zkoušce či písemce, trénuju spíš krátkodobou paměť. Hlavně u mě vzniká odpor k učení všeobecně. A najednou, když přijde něco pro mě zajímavého a i když mě to baví, dlouho se pak přemlouvám, zda se tomu budu vůbec věnovat. Je to přece učení, a to já nemám rád. Za mě je lepší mít hlavu čistou, přemýšlet o věcech a přijít si na to, co mě baví. Naučit se, jak být šťastný, jak komunikovat s lidmi. Zkrátka, jak tvořit krásný svět sobě a lidem kolem mě tak, aby se nám naše společnost zamlouvala, aby nás to na tomto světě bavilo.

Jaké hlavní devizy dětem svobodně vzdělávání kromě výše uvedeného může dětem nabídnout?

Největší devizou ve svobodně demokratických školách je podle mého právě ta zachovaná chuť k učení. V případě, že nejsem smířený s tím, že budu poslouchat cokoli, ale jsem přirozeně živé dítě, co se rádo hýbe a potřebuje to k životu, a je mi umožněno, že můžu dělat a myslet na cokoli, mohu se i v budoucnu pořád učit vše, co mě baví a budu chtít dělat. Druhou devizou je právě ta čistá hlava a možnost zapojení vlastního selského rozumu. Stále řešíme, že přicházíme o selský rozum, že nepřemýšlíme nad základními věcmi. Právě tohle však může dětem zůstat. U nás mají možnost naučit se kriticky myslet, přemýšlet nad věcmi do důsledků, dotahovat věci z vlastní motivace. Není to tedy tak, že se něco učí proto, že mu rodiče řekli, že by se to měl doučit. Třetí devizou je, že se naučí spolupracovat. Děti i u nás mají možnost soutěžit, ale soutěží spíš v týmech. Přesně tyto dovednosti dnes firmy poptávají a děti to často neumí. Naučí se navíc myslet i jako šéf. Tím, že se řídí samy a nebo svůj tým, mají i náhled toho, kdo aktivitu vede, což v běžném vzdělávání, kde musí dělat většinou to, co jim učitelé řeknou, se moc nemají kde naučit. U nás se tak učí i větší samostatnosti.

A kde se mohou rodiče a děti o téhle zajímavé škole dozvědět více? Informace o škole najdete na www.svobodnalesniskola.cz nebo facebooku, další informace na stránkách Asociace svobodných demokratických škol (www.asociacesds.cz) nebo Svobody učení (www.svobodauceni.cz). Dvouhodinovou besedu z Divadla Pod čarou můžete najít na YouTube pod názvem: Beseda s pedagogy a rodiči ze Svobodné lesní školy Ráj.

ZBYNĚK KONVIČKA (PI)

TIPY Píseckého světa z kalendáře akcí

Písecko je dějištěm mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí pro rozličné publikum – celý přehled by se sem nevešel, ale přinášíme vám TIPY, které vybírá redakce Píseckého světa. Pokud chcete některou svou akci v tomto prostoru zviditelnit, obraťte se na nás, pokud možno s předstihem, e-mailem: redakce@piseckysvet.cz.

Komedie z knihy rekordů

Francouzský dramatik Marc Camoletti se po celém světě proslavil řadou skvělých komedií, z nichž celosvětově nejproslulejší jsou **Létající snoubenky, které tento hitmaker napsal v roce 1962 pod názvem Boeing – Boeing**.

O třicet let později byly zapsány do Guinnessovy knihy rekordů jako vůbec nejhranější francouzská hra na světě, která i nyní stále skvěle baví publikum na mnoha jevištích. Bláznivá situační komedie se hraje pod několika různými názvy, ale její scénář zůstává samozřejmě stejný. V Divadle Fráni Šrámka je uváděna jako **Boeing – Boeing aneb Tři letušky v Paříži**. Tuto příjemně rozvernou komedii, kde lásky přilétají a odlétají, hrajeme **ve středu 7. prosince od 19 hodin**.

Alexander je úspěšný francouzský architekt, kterému monogamie nic neříká a je se svým životem více než spokojen. Krásné ženy se v jeho bytě pravidelně střídají a obzvláště má slabost pro letušky, i když mít tři snoubenky ze tří zemí světa je

někdy opravdu moc. Bouře nad Atlantikem a příjezd jeho přítelkyň ze školy však poněkud nabourají jeho dosud bezchybný navigační systém životem. A jaké další „trhlinky“ se objeví v letovém řádu? To se dozvíte při samotném divadelním představení v podání herců Strašnického divadla. -CK-

Předvánoční tipy z knihovny: Koloušek, Helan, Železný a řada dalších

V prosinci budeme v knihovně nadělovat, a to dárky literární, hudební i výtvarné. Pozveme vás do Itálie poznávat tamní vánoční zvyky, do Turecka i na vernisáž nových výstav.

V pátek 2. prosince představí dětem i rodičům svou tvorbu **písecká grafička a ilustrátorka Kateřina Kofroňová**. Těšit se můžete nejen na její výstavu ilustrací, ale i na čtení z nové knihy Podivuhodná zvířátka, na které se podílí. **V pondělí 5. prosince** vás zveme na další vernisáž. **Písecký výtvarník Luděk Koloušek** vystaví soubor obrazů s názvem V proměnách. Průvodní slovo pronese spisovatel Petr Mano a hudební doprovod zajistí muzikant Jiří Novotný. Již probíhající výstavu výtvarníků Prácheňské umělecké besedy s názvem Tak vidíme svět můžete vidět až do konce roku.

V úterý 6. prosince promítáme. **Z cyklu dokumentárních filmů Člověka v tísni Jeden svět** pro vás písecký pedagog Libor Janda vybral snímek Dil Lejlá. O životě kurdské menšiny v Turecku bude po zhlédnutí filmu besedovat s novinářkou Terezou Engelovou, externí spolupracovnicí ČT a čerstvou držitelkou Ceny Ferdinanda Peroutky.

Ve středu 7. prosince chystá pro naše největší návštěvníky vánoční překvapení **skřítek Všeználek**. Vánoční laďení bude mít i čtenářský klubík pro holky a kluky, který se koná následující (a každý další) čtvrtek. **Večer 7. prosin-**

ce bude patřit **historii písecké lesnické školy**, o které bude hovořit lesník Václav Kinský, kurátor Národního zemědělského muzea Ohrada – muzea lesnictví, myslivosti a rybářství. **Ve čtvrtek 8. prosince** vás do knihovny zve **Svět v Písku, a to na koncert Pavla Helana**. Se svými ukrajinskými hosty zahraje oblíbený hudebník písně české i ukrajinské, tradiční i autorské. Během večera bude také představena unikátní výstava kreseb ukrajinských dětí **Ty válčíš, já maluju**.

Nebe nad knihovnou budeme v prosinci pozorovat **v sobotu 10. 12. V neděli 11. prosince**, v průběhu již čtvrtého **Píseckého nokturna**, rozsvítíme svíce na adventním hudebním věnci spolu s houslistou Oldřichem Vlčkem a jeho hosty.

V rámci dvouměsíčního cyklu Bránou jazyků s námi vás vezmeme **tentokrát do Itálie**. Speciální na vánoční stůl si můžete připravit s italským lektorem **v sobotu 10. prosince** a na **italské vánoční zvyky** se můžete zeptat rodilého mluvčího Sergio Vergani **v pondělí 12. prosince**.

Pohled na advent a Vánoce z trochu jiné perspektivy přinese **beseda s husitským farářem**, básníkem a bloggerem Lukášem Bujnou, který

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště,
tel. 777 571 529, info@strom-setkavani.cz,
www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, dita.machackova@volny.cz
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, www.jogapisek.cz
- **Jarka Olžbutová** – www.uvodnaru.cz
- **Poradna Trager®** <http://www.trager.cz>
- **Alena Klossová, alena.kloss@gmail.com**
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga** – Radoslav Nahálka, www.ajurved.cz
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatni a sirupy Katky Čáповé, kacabacapova@seznam.cz
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, info@strom-setkavani.cz.

Loutkové divadélko Nitka

Neděle 4. prosince, 14:30: ČERT A KÁČA
Neděle 11. prosince, 14:30: VÁNOČNÍ KOLEDA – vánoční příběh ze staré Anglie.
Vstup 50 Kč, Bakaláře 43/6 (vedle Charity).

V pátek 2. prosince představí svou tvorbu písecká grafička a ilustrátorka Kateřina Kofroňová.

představí svou knihu **Posvátný dotyk v úterý 13. prosince**. **Ve čtvrtek 15. prosince** vám čtenářský klub nabídne dárkové balení **poezie od Františka Novotného** ve formě Básniček na tři slova.

Možná i jako tip na knihu pod stromček můžete brát letošní poslední autorské čtení a besedu. Známý televizní moderátor **Jakub Železný** napsal povídkový soubor o ženách s názvem **Kinského zahrada**. Povídat si tedy budeme nejen o ženách, tajuplných pražských zákoutích, ale i o bolestech a radostech, které život přináší.

Přejeme vám klidný advent a těšíme se v jeho čase na viděnou.

ŠTĚPÁNKA ČINÁTOVÁ

Vizualizace budovy budoucí Základní a střední svobodné lesní školy Ráj, která by měla vyrůst v Malých Nepodřicích u Písku – vpravo nahoře vizualizace interiéru.

Máš žízeň? Možná také toužíte po vodě...

Nedávno jsem byl na Šumavě na zvláštním místě, pojmenovaném podle kaple, která tam dříve stála. Teď už tam jsou jenom základy, protože byla zničena za účelem vytvoření vojenského prostoru. Jedná se o Hauswaldskou kapli, u níž se nachází pramen, který má prý léčivé účinky a některé lidi uzdravil.

Každopádně na tomto místě byl obnoven pramen, který teče do otevřených dlaní, které jsou vytvořené ze skla a z těchto dlaní si návštěvník může nabrat vodu. Umělci zasadili tyto ruce do kamenného bloku, na kterém je nápis z biblické knihy Zjevení: „Kdo žízni, ať přistoupí, kdo touží, ať zadarmo nabere vody života“ (Zjevení 22,17).

Lidé rádi navštěvují místa opředěná tajemstvím a zvlášť když jim nabízí uzdravení. Na tomto místě je velmi dobrá voda a každý z nás někdy žízni. Naše žízeň se dá uhasit tím, když se napijeme, ale jak se dá uhasit duchovní žízeň, kterou prožíváme? Je tu nějaká možnost?

Když jsem tak přemýšlel o tomto navštíveném místě. Uvědomil jsem si, že tento pramen je přístupný pro každého, dokonce i pro mě, který jsem na vozíku. Každý se může z něho napít a zadarmo. Existuje i jeden duchovní pramen, který je nám nabízený zadarmo a každý k němu má přístup.

Vybalil se mi jeden příběh, který je v Bibli. Jednoho horkého dne okolo poledne se u jedné studny v Samari odehrála zajímavá událost. U této studny se setkala samařská žena s jedním mužem, který silně ovlivnil její život. Tato žena přicházela ke studni okolo poledne, kdy bylo největší horko. Většinou se chodilo ke studni ráno nebo večer, kdy bylo slunce snesitelnější. Jenže tato, žena přicházela v tento čas, protože v nedalekém městě, ve kterém žila, měla špatnou pověst a chtěla se vyhnout nepřijemným pohledům svých sousedů. Chtěla se vyhnout lidem, ale jednomu setkání se nevyhnula. U studny našla muže, který jí žádal,

aby mu dala napít. Všimla si, že je žid, kteří mají Samařany v opovržení. Divila se, že ji o to žádá: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Muž jí na to odpověděl slovy: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ Žena se podivila, co muž povídá o živé vodě, kde by jí asi vzal, když nemá ani vědro a řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“ On měl na mysli, ale jinou vodu, ne tu, co potřebuje naše fyzická těla, ale duchovní vodu, která naplní naši potřebu po duchovnu. Odpověděl ženě: „Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu.“ Žena zatoužila po daru, který jí pán nabízel. Byla tu, ale jedna překážka, aby mohla přijmout tento dar, musela se zbavit své hříšné minulosti a uvědomit si, že ve svém životě udělala mnoho chyb. Musela nejdříve zbavit nánosů, které by živou vodu znehodnotili. Proto jí muž řekl: „Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!“ Poukázal na její život a její minulost, která jí tížila. Žena se chtěla tomuto rozhovoru vyhnout a rázně odpověděla: „Nemám muže.“ Na to jí odpověděl: „Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ Žena se cítila zahanbena, nechápala jako to o ní může vědět. Vždyť to bylo její niterné tajemství. Uvědomila si, jak jí její minulost velmi tíží a že ten, co jí to říká

není obyčejný člověk, ale že musí být přinejmenším prorok a odpověděla: „Pane, vidím, že jsi prorok.“ Muž, s kterým mluvila byl Ježíš Kristus. Chtěla se vyhnout této konfrontaci s jejím životem, a tak odvedla téma na náboženské uctívání. Věděla, že má přijít Mesiáš podle proroctví, a tak mu po krátkém rozhovoru řekla: „Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Žena věděla, že má přijít zachránce, ale nevěděla, že stojí před ní a podivila se, když od muže uslyšela: „Já jsem to – ten, který k tobě mluvím.“ Žena v údivu a radosti odběhla do města, aby ostatním řekla o této novině. Uvědomila si, že potkala Syna Božího, který vidí do jejího srdce a je schopen ho uzdravit a uhasit tu žízeň, kterou má.

Možná také toužíte po vodě, která vás uzdraví a zahojí rány, které jste nasbírali během života. Můžou to být křivdy, zranění z dětství, naše špatné činy, závislosti, návyky a další věci, které si sebou neseme. Rádi byste se napily, aby všechny ty nánosy odešli. Možná cítíte, že vám něco schází, něco, co ukojí duchovní žízeň. Možná už je čas to břemeno shodit, které tak tíží. Je tu Ježíš Kristus a jeho voda života, kterou nabízí každému z nás. Nezáleží na tom, co jsme udělali a jak temná je naše minulost. Bůh nám nabízí odpuštění, které nás zbaví našich vin a nabízí to zadarmo. Chce, abychom se napili vody, kterou nám dává. Ježíš řekl: „Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra, jak praví Písmo.“ (Jan 7,38) Nabízí nám, že živá voda bude součástí našeho nitra a uzdraví všechno, co je v hlubinách naší duše. Když Ježíš mluví o vodě, myslí tím Ducha svatého, kterým chce v nás přebývat a uzdravovat zevnitř, chce zaplnit tu duchovní prázdnotu, která je v nás.

Možná si také uvědomujete tuto prázdnotu. Možná jste jako ta žena, která si neví rady se svým životem. Možná nejste spokojeni se svým životem. Uvědomujete si potřebu být uzdraveni. Není nic lehčího než nabrat zadarmo z vody života. Stačí si uvědomit, že ne vždy jednáme v souladu se svým svědomím, že jsme jen chybní lidé. Uvědomit si, že je tu moc, která může změnit naše životy, abychom žili v hojnosti, abychom žili v pravdě a lásce. Ježíš nám nabízí, abychom přišli k němu a On nám dá odpočinou a povede nás, jak správně žít v lásce.

„Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a nesete tíhu břemen, najdete u mne klid a úlevu. To, co na vás já vložím, netlačí a není těžké. Učte se ode mne, mám tiché a pokorné srdce. U mne získáte mír a odpočnutí své duše.“ (Matouš 11,28-30)

S láskou

MIROSLAV KŘEPINSKÝ

SZeŠ Písek skvěle spolupracuje s Jihočeskou univerzitou ČB

Střední zemědělská škola v Písku začala intenzivně spolupracovat s JU, fakultou Zemědělskou a technologickou v Českých Budějovicích na velmi zajímavém plánovaném projektu – Nastupující technologie v chovech dojeného skotu - řízení mléčné farmy s robotickou rukou.

Projekt je zaměřen na využívání nových špičkových technologií v zemědělství a opírá se o zprávu Agriculture 4.0 - The Future Of Farming Technology – Zemědělství 4.0, z roku 2018. Jde o moderní techniku a technologie využívané na zemědělských farmách s cílem zvýšit preciznost a kvalitu práce, snížit náklady, zvýšit výkonnost inteligentního zpracování a vyhodnocování dat.

Zemědělství 4.0 je nadstavbou precizního zemědělství, jež dokáže, díky robotizaci a automatizaci, výrazně zvýšit efektivitu pracovních činností. Je jasné, že při plnění klimatických cílů, které vytyčila Evropská komise, sehraje zemědělství klíčovou roli. Bude to zemědělství, které rozvíjí principy moderního hospodaření, jež přináší moderní technologie, digitalizaci a robotizaci.

Celý projekt vzniká ve spolupráci s firmou Agrossoft Tábor, s.r.o., pod vedením Ing. Luboše

Smutného, vedoucího Katedry techniky a kybernetiky JU České Budějovice.

Spolupráce na projektu je v prvotní fázi a již nyní se jasně rýsují základní principy a cíle. Základem je instalace robotických prvků v prostorách produkční stáje skotu v areálu školního statku v Dobešické ulici. Prvotním prvkem bude umístění dojícího robota, se kterým škola již v minulých letech počítala a současně bude v části dojírny instalována robotická dojící ruka. Na řízení dojícího systému naváže řízení provozu stáje z hlediska welfare. Bude zabudován vnitřní kamerový systém, který bude sledovat pohyb dojníc, s následnými výpočty a vyhodnocováním aktuálního stavu. V další fázi pak může následovat řízení stájového mikroklima s možnostmi automatické regulace a optimalizace vnitřního prostředí stáje.

Tím se stane produkční stáj školního statku vzorovou výukovou učebnou nejen pro studenty SZeŠ Písek, ale bude detašovaným pracovištěm JU České Budějovice, kterou budou využívat i posluchači VŠ. Cílem je umožnit mladým lidem, kteří problematiku studují na školách, pracovat ve všech technologiemi, mít možnost porovnání a objektivního vyhodnocení efektivnosti a využití.

Se záměrem a cíli spolupráce byli studenti SZeŠ a odborná veřejnost seznámeni na workshopu, který proběhl 9. listopadu 2022 v konferenčním sále školního statku. I přesto, že program byl velmi náročný a dlouhý, studenti vše sledovali se zájmem a již nyní se na nové technologie těší.

MARIE PROCHÁZKOVÁ, ředitelka školy

Nabitý začátek prosince v Prácheňském muzeu

V adventu bývá v muzeu velmi živo. Dopoledne se střídají na výtvarných dílnách děti ze škol i školek, aby si letos ozdobily skleněný zvoneček a dozvěděly se něco vánočních zvyčích, odpoledne patří dospělým, které zveme na komentované prohlídky, přednášky či vernisáže.

Máme ale i akci pro všechny – po dvouleté přestávce se vrací oblíbená mineralogická burza. A uniknout by vám neměla ani mimořádná krátkodobá výstava originálu Jarlochovy kroniky.

Výstava Kronika milevského opata Jarlocha je v Rytířském sále muzea k vidění od 29. 11. pouze do 4. 12. Díky vstřícnosti Královské kanonie premonstrátů na Strahově je za přísných bezpečnostních podmínek vystaven **originál středověkého rukopisu**. Vzácná kronika prvního milevského opata Gerlacha (počeštěně Jarlocha) se dochovala v jediném středověkém rukopisu, jež obsahuje i opisy dalších děl, a navíc je zčásti Jarlochovým autografem. Milevský opat Jarloch je tak jediným českým středověkým kronikářem, jehož rukopis známe. Více informací se dozvíte na výstavě a navíc **1. 12. od 16 hodin je připravena přednáška vědecké pracovnice Strahovské knihovny Mgr. Hedviky Kuchařové, Ph.D.**, která nabídne shrnutí dosavadních znalostí o tomto významném díle. Setkání se koná v přednáškovém sále muzea. O den později, tedy **2. 12. od 15:30,**

zveme do Chodby knihovny na vernisáž poslední výstavy, kterou letos muzeum připravilo. **Barokní sochaři severního Prácheňska** představí prostřednictvím fotografií dosti bohaté dílo sochařů, jejichž práce se nacházejí ponejvíce v oblasti severní části někdejšího Prácheňského kraje. Zejména jde o sochy čimelických Hammerů a Turnovských. Autorská výstava v malém průřezu seznamuje s výsledky badatelské práce čimelického rodáka Václava Vlčka, který ono téma sleduje po desetiletí.

Delší čas jsme také neoživil **Památník Adolfa Heyduka**, a proto tu v **neděli 4. 12. v 16 hodin** na své publikum čeká **literární pořad Půl století pod šminkou**, který vzdá hold herečce a esperantistce Evě Seemannové (1920-1999). Program připravila Stanislava Hošková z Dobříše.

I další prosincové čtvrtky patří přednáškám – **8. 12. od 16 hodin** potěšíme muzikanty, přednášku **Pastorální klarinet v české hudbě 18. a 19. století** s ukázkami hry na nástroje připravuje Mgr. Jiří Krejčí z Milevska. **15. 12. pak do přednáškového**

Milevský klášter

sálu dorazí **Mgr. Libor Soukup, prezident Cechu kamnářů ČR a etnografka PhDr. Hana Soukupová**, aby publikum seznámili s historií i současností kachlových kamen, navíc předvedou i ukázkou jejich výroby. Povídání ponese název Kobka, zělí, pekelec aneb zajímavosti o kachlových kamnech.

Předvánoční burza minerálů, drahých kamenů, šperků a fosilií, která připadá na druhou prosincovou sobotu, tedy na **10. 12.**, je největší akcí svého druhu v jižních Čechách. Těší se velkému zájmu návštěvníků i vystavovatelů, mezi kterými najdete jak amatérské sběratele, tak profesionální firmy zabývající se prodejem a zpracováním minerálů. 25. ročník burzy se právě kvůli její velikosti koná ve **velkém sále haly Elim na Výstavišti**. Dorazit můžete mezi 9. a 14. hodinou, vstupné činí pro dospělé 20 a pro děti 10 korun.

A pokud nestojíte o davy lidí, vyražte do muzea jen tak na výstavu – o prvním adventním víkendu jsme otevřeli historicko-dokumentační Teplo, v Galerii až do konce roku najdete sochy Pauliny Skavové. Ta zve uměnímilovně publikum na **komentovanou prohlídku ve středu 14. 12. od 16 h.**

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

DIVADLO POD ČAROU PROSINEC

Radegast
Kozel
Plzeň

Pátek 2. 20:00	UDG - vánoční tour 2022 k aktuální desce Přístav. Tahle pop-rocková kapelka z Ústí nad Labem se po letech vrací do našeho klubu. „Nepotřební polobozi“ (Useless Demi-Gods) dorazí s dvouhodinovým maratonem hitů a neskutečnou energií. V rámci vánočního minuturné navštíví kapela pouze 4 kluby a Podčára nesmí chybět. Jako host vystoupí kapela Byt č.4.	 Vstupné: předprodej 360 Kč, na místě 400 Kč, KK 300 Kč
Neděle 4. 16:00	MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA - Pohádka o bílém čertovi Čerti, peklo, Mikuláš, andělé, soutěže, Řez dřevem – to všechno na vás čeká na tradiční Mikulášské nadílce.	 Vstupné 70 Kč, děti do šesti let zdarma
Pátek 9. 20:30	VÁCLAV KOUBEK & ONDŘEJ FENCL Václav Koubek - český písničkář a harmonikář, spisovatel, herec, šlechtic slov, co nadchnou, tentokrát v duu s klávesistou, kytaristou a zpěvákem Ondřejem Fenclem (Luboš Pospíšil, Vladimír Merta, Marsyas, Jan Hrubý, Schodiště, Hromosvod, Mňága a Žďorp...).	 Vstupné: předprodej 200 Kč, na místě 250 Kč, KK 150 Kč
Sobota 10. 20:00	DEEP INSIDE – 25 let – jediný koncert! Eda B. – kytara, zpěv, Robert – kytara, Řepan – basa, zpěv, Kozy – bicí, zpěv & další „členi“. Jedna z nejoblíbenějších piseckých skupin své doby. Na jednom pódiu vystupovali s Clue, americkými Dog Eat Dog, finskými Waltari nebo s Kabátem. Jako hosty si DI pozvali ostřílené Escape 2 The Jungle a sušicko-strakonickou kapelu MY4 (Maj Fór) Pavla Hořejše.	 Vstupné: předprodej 150 Kč, na místě 200 Kč, KK 100 Kč
Úterý 13. 17:00	VÁNOCE NA PÍSECKU - PhDr. Jiří Prášek Svátečně laděná přednáška a beseda s ředitelem Prácheňského muzea PhDr. Jiřím Práškem o vánočních zvycích a tradicích na Písecku, doplněná videoprojekcí.	 Vstupné: 50 Kč
Čtvrtek 15. 20:00	PŘEDVÁNOČNÍ HUDEBNĚ POETICKÝ ČTVRTEK Primator Dittrich (Písek): „Bílá křídla u splavu“, Memory Dreaming Band (Protivín): Snění na floydovské vlně“, „Svět v zádech“: křest alba Milana Prince . Hosté: Václav Braun (Hand Pan), Michal Kubelka a další. Audiovizuální projekce, recitace a performance. Happening – Prostor 22.	 Vstupné: 100 Kč
Pátek 16. 21:00	ČERNÝ DESKY Hudba od „šedesátek“ po současnost	 Vstupné: 150 Kč, KK zdarma
Sobota 17. 20:30	ZNOUZECTNOST & Petr Skala Do Podčáry se vrací kulturní plzeňská skupina, která se na hudební scéně pohybuje od roku 1986. Za 36 let odehrála více než 3 500 koncertů a vydala 14 řadových alb. Legendárními se staly pecky Krysař (Bylo nebylo), Hoří! (Hasiči), Převrat v Banánové republice nebo Bastila . Jako host se představí plzeňský písničkář Petr Skala , který letos vydal své debutové album	 Vstupné: předprodej 200 Kč, na místě 250 Kč, KK 150 Kč
Neděle 18. 17:00	VÁNOČNÍ BUBENICKÝ KONCERT Vystoupí muzikanti z Domu dětí a mládeže v Písku z kroužku výuky bicích a jejich hosté z nové hudební kapely	 Vstupné: dobrovolné
Pátek 23. 18:00	VÁNOČNÍ KAPR Jako každý rok se tradičně sejdeme v předvečer Štědrého dne, pojíme kapřičku, popijeme dobrého moku, zazpíváme a budeme se těšit na Ježíška.	 Vstupné: dobrovolné, vánoční cukroví nebo láhev dobrého moku

 divadlopodcarou
 www.podcarou.cz

Kde nás najdete?
 Tyršova 28, 39701 Písek
 Tel.: 774 598 332
 E-mail: podcarou@podcarou.cz

Divadlo Pod čarou Vám přeje příjemné prožití vánočních svátků a šťastný Nový rok!
 Těšíme se na Vás 13.ledna 2023

SPONZOŘI

 www.bonum-repro.cz

 ELEKTROINSTALACE

 PÍSECKÝ SVĚT

 PÍSECKÝ SVĚT

 WWW.PISECKYSVET.CZ

 ZOO DRAKŮV

 CRYONIX INNOVATIONS

 PÍSECKÝ SVĚT

 ZIP inzert

 ŠIPKY

 KULEČNÍK

 FOTBÁLEK

 3

Expedice Zoogeos – Venezuela

13. část: Na Roraimě

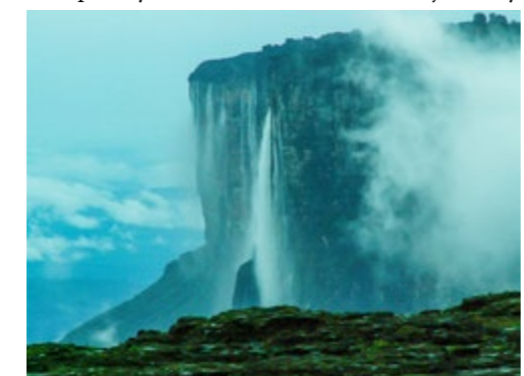
Byl jsem jako utržený ze řetězu. Jak jsem tak běhal po nejbližším okolí a snažil se zdokumentovat co možná všechny roraimské bizarnosti, tak jsem si přitom nevíšiml, že od Gran Sabany pod námi se přibližuje stěna temných mraků. Sem tam byly vidět i bílé závěsy lijáků.

Náš „hotel“ na rímse

Přestal jsem bláznit a rychle jsem se vrátil k vyústění výstupu na vrchol, kde na nás už čekal náš indiánský průvodce Felipe. Když dorazili všichni, hodil si batoh na záda a prohlásil: „Jdeme hledat hotel.“ To nás vzhledem k blížící se katastrofě docela potěšilo. Vidina spánku na posteli, v suchu a bezpečí byla velice lákavá. Ale samozřejmě taky

na větrné části římsy o něco výš nad námi. No nic. Bylo kolem 18. hodiny, když jsme v dešti zalezli do stanů. Převlékli jsme se do suchého a vzali na sebe všechno, co se dalo použít, protože teplota klesla na 10 °C a naše spacáky byly jen lehké, určené pro tropy. Není divu, při nadmořské výšce 2810 m.

Voda padající z náhorní plošiny do hloubky 700 m.

Fičelo a přišlo celou noc. Stany byly ukotveny jen několika šňůrami uvázanými ke kamenům, a tak se vítr dostával i pod podlážky a stany nadzvedával. I když jsme měli být chráněni převisem, vítr a déšť měly jiný názor. Nebyl jsem si jistý, jestli to můj stan vydrží, a tak jsem trávil noc v polospánku prokládaném přimlívami, aby toho Roraima už nechala, střídány nadávkami a vzápětí zase modlitbičkami.

Ráno bylo sice zataženo, ale už nepršelo. Náhorní planina byla naplněna vodou. Jezera pod námi postupně odtékala a na hraně náhorní plošiny padaly vodopády podél guyanské stěny Roraimy. Na Roraimě prší často – zásobuje řeky...

Obuli jsme naboso páskové boty a s vyhrnutými nohavicemi se vydali na hranu. Kam až oko dohlédlo, rozprostíralo se pod námi zvláště zelené moře vrcholů pralesních stromů. Z jejich povrchu se pářilo a obláčky mlhy se převalovaly z místa na místo. „Když se oteplí, tak porostou houby,“ napadlo mě mimoděk, jako bych byl doma. Ale nebyl – debil. Pohled na guyanské území

neraálná. Asi po hodině jsme došli pod skalní rampu částečně chráněnou převisem. Jenže v poryvech silicích větru, které s námi smýkaly, bylo zřejmé, že by to stany nevydržely. Trvalo dalších dvacet minut, než jsme došli k další rímse, která byla aspoň trochu v závětrří. A zase problém – vešlo se tam jen pět z našich šesti stanů. Petr to riskl a postavil si stan

Roraimský viklan

natěšil. Zatímco Venezuelci pralesy pod Roraimou vypálili a jejich poslední zbytky vypalují i nadále, Gvajánci chrání pralesy na obrovském území pod Roraimou jako národní park. Na hraně stolové hory jsme si užívali pohledů na vodopády stékající z pod našich nohou do sedmisetmetrové hloubky pod námi. Byla to úchvatná podívaná. Silné proudy se nezadržitelně řítily do hlubiny. Ale ty slabší, složené jen z několika čůrků, nedokázaly překonat sílu větru z Velké savany, který je ještě před dopadem pod skálu ohnul a vyzdvihl podél stěny zpět nahoru. Před našima očima tancovaly kapky vody zmítané v turbulenci nad hranou. Ještě před chvílí byly někde dole – a teď nám je vítr vrací. Čas od času nám je závan vehnal do tváří. Když vysvitlo na chvíli slunce, měnily se tančící kapky vráceného vodopádu v obláčky páry a mizely v oblacích. Zase začalo pršet, a tak nezbyvalo než se vrátit do bezpečí stanů.

Jak se ukázalo, bylo to relativní bezpečí. Riskantně postavený Petrův stan vítr posunul k okraji římsy a to i přesto, že byly jeho provazy uvázané k 10 – 15 kg těžkým kamenům a vnitřek stanu zatěžoval batoh. I když Felipe, který zůstal v „hotelu“, stan před pádem z převisu zachránil, tyčky jeho konstrukce byly zohýbané a jeho vrchní plachta roztržená. Proto Petr přijal nouzový azyl u dvou kolegů ve větším stanu. A opět liják bičoval naše tábořiště v poryvech větru. Nezbyvalo než zalézt a vlastním tělem zatěžovat a držet stany, aby je vichřice nepotrhlala nebo nezbortila. Zítřejí kolem poledne se budeme vracet a kromě několika chvil po výstupu jsme si Roraimu neužili. Děsila mě představa, že nám zítra při sestupu poteče na hlavu voda, kterou jsme dnes viděli padat dolů, a že budeme klouzat a padat na kamenech, v porostech a na jílových svazích. Ale co může člověk čekat od hory, jejíž vrchol o rozměru 34 km čtverečních napájí tři největší jihoamerické řeky – Amazonku, Orinoko a Essequibu. Proto ji indiáni nazývají Matkou všech vod.

Večer se vítr utišíl a přestalo pršet. Uvařili jsme si konečně něco teplého – ovesnou kaši. S plným břichem jsme doufali, že se tuto noc snad i vyspíme. Při večeři prohlásil Felipe, že máme velké štěstí. No, měl jsem o tom, co je štěstí, poněkud jiné představy, ale jeho argument mne ohromil. Na otázku, proč si to myslí, prohlásil, že jsme během jednoho dne zažili na Roraimě jaro, léto, podzim i zimu, a to se hned tak někomu nepoštěstí. Logika tohoto tvrzení mne odzbrojila. Když jsem o tom tak přemýšlel, nakonec jsem mu dal za pravdu.

Expedice Zoogeos – Venezuela

13. část: Na Roraimě

Dokončení ze str. 19

Ráno nás překvapilo sluncem a bezvětřím. Sbalili jsme tábor s tím, že Roraimu opustíme až po poledni, a využili jsme klidného dne k zdokumentování toho, co jsme nestihli první den.

To nejdůležitější již bylo nalezeno a nafoceno a teď už jsme jen tak bloumali a vybírali si detaily jako hrozinky z vánočky. Dopolední čas stačil, aby veškerá nadbytečná voda odtekla nebo se odpařila, a při našem sestupu byly podmínky stejné, jako když jsme šplhali nahoru. Kromě trvale tekoucích „Slz Roraimy“, pod kterými jsme samozřejmě opět zmokli, nám za krk voda netekla.

Ani další úseky naší cesty dolů nebyly nijak

zvlášť dramatické. Samozřejmě jsme opět klouzali a padali na mokré hlině, ale nic mimořádného. Měli jsme trochu obavy, co těm deštům řekne řeka Kukenán, kterou musíme opět přebrodit. Ale její hladina kupodivu nebyla o moc vyšší než předtím. A navíc, my přes ni budeme přecházet až následující den. Dnes budeme spát v táboře na jejím levém břehu, naposledy na dohled od Roraimy.

Večer jsme seděli u ohně, popíjeli plechovkové pivo a kecali o všem možném. Později se i zpívalo. Ne z opilosti – ze dvou třetin se nedá „namazat“. Felipe zpíval písničku, která prý byla poděkováním bohyni Roraimy Makenuaimě za to, že strpěla, aby

Část dešťové vody napájí skalnaté prohlubně

Felipe narušil její klid, když nás přivedl nahoru, a taky za to, že jsme se zase všichni dostali v pořádku a ve zdraví dolů. Přitom jsme mohli poznat místní jazyk indiánů Pemonů (větve Taurepan).

Ještě dlouho jsme seděli u ohně, koukali na tančící plamínky a v duchu si promítali neopakovatelné zážitky předchozích dnů, ve kterých režie i hlavní role patřila Roraimě.

Text a foto KAREL PECL, spolupracovník Prácheňského muzea a Záchrané stanice živočichů Makov

Na některých místech povrchu je pohyb obtížný

Písek a holocaust: Téma v autorově činnosti

V předchozích vydáních Píseckého světa vycházely příspěvky věnované osudům některých obyvatel Písku, které úřady začaly chápat jako Židy. Dílčí témata v článkách byla zaměřena nejen na dějiny, ale i historiografii. Dosud však postrádaly uvedení vlastního směřování práce...

Volněji řečeno, jde o návaznost na předchozí články, v němž došlo k načrtnutí orientací osob a spolků, které se od závěru války v tématu pohybovaly. V této, závěrečné části, půjde o představení autorovy práce a nastínění motivace zpracování tohoto cyklu.

Téma holocaustu bylo autorem popsáno z několika důvodů. Za první důvod lze považovat fakt, že k odbornému popsaní a zpracování v regionálním kontextu dosud nedošlo. Dalším důvodem je dosavadní spolupráce na studentském projektu Kamery zmizelých, v němž měl autor roli konzultanta. Ačkoliv popisované výzkumné pole autor nepovažuje v rámci studia lokálního židovského osídlení za své hlavní badatelské zaměření, došlo paralelně s těmito aktivitami ke zpracování něko-

lika popularizačních příspěvků. Ty se týkaly důležitých dílčích témat a uváděly příklady vybraných rodin, jež se musely konfrontovat s klasifikací Žid. Základní motivací k těmto článkům byla snaha poskytnout základní literaturu, kde je možno počítat s dalším rozšířením poznatků.

Autor začal téma volně sledovat v průběhu školních let. Hlubší souvislosti začal vnímat v průběhu studia filosofie a religionistiky. Téma holocaustu se v roce 2017 stalo součástí bakalářské práce Židovská náboženská obec Písek. Vedle samotného studia základní literatury, archiválií, místního tisku a rozhovorů s pamětníky výsledné podobě výrazně prospěla spolupráce s odbornými pracovníky Prácheňského muzea a Státního okresního archivu.

Je rovněž nutno uvést, že bádání není dosud uzavřené a autor ho předkládá jako námět k dalším výstupům odborníků a široké veřejnosti. Modelové situace se vztahem k dílčím tématům prozatím rovněž nemohly být kompletní, vzhledem k tomu, že někteří přeživší a příbuzní obětí ghetta a koncentračních táborů se nehlásí ke svým kořenům a mnozí z nich dodnes preferují vlastní anonymitu. Autorovým zájmem je rovněž, aby popularizační aktivity respektovaly stanoviska známých potomků perzekuovaných rodin.

Na závěr je nutné poděkovat všem instancím (včetně jednotlivců), které zveřejnění obsahu i fotografických příloh umožnily. Zvláštní poděkování patří korektorům i kolegům, s nimiž byla výsledná podoba konzultována. Je nezbytné rovněž poděkovat také čtenářům, mezi nimiž budou bezpochyby také studenti zapojení do budoucích popularizačních aktivit. Vzhledem k tomu, že čas je neúprosný, drtivá většina pamětníků již není mezi námi. Je na místě všem osobám se zkušeností holocaustu věnovat tichou vzpomínkou. Tento cyklus tak lze uzavřít, pro židovskou tradici běžnou, formulkou nazývanou tanceva: „Bud' jeho/její duše svázána ve svazku života.“

*JOSEF MOTYKA
Spolupracovník Prácheňského muzea v Písku*

Luděk Koloušek vystaví své obrazy v písecké knihovně

Písecký výtvarník Luděk Koloušek se narodil 14. 4. 1963. Své obrazy představil jak na samostatných, tak na společných výstavách v Písku, Protivíně, Sezimově Ústí, Příbrami a Vodňanech. Výstava v písecké knihovně je rozšířeným pokračováním jeho prezentace z roku 2020, přerušené covidovými opatřeními, a bude zahájena vernisáží 5. 12. v 17 hodin ve foyer knihovny.

Ludku, jaké byly tvé výtvarné začátky? Kdy jsi poprvé namaloval obraz jako vědomý artefakt? Vzpomínáš si, co na něm bylo?

Malovat jsem začal na střední škole. Inspirovaly mě především obaly LP desek – at už skupin Budgie, Uriah Heep nebo Yes, které ilustroval Roger Dean. Jezdil jsem si pro ně v letech tvrdé normalizace na burzy v Praze a několikrát jsem s nimi prchal před příslušníky Veřejné bezpečnosti. Kam ale ty vůbec první kresby a malby zmizely, nevím. Už bych je nenašel.

Každý autor má své zdroje inspirace, ke kterým se obrací. U tebe je od prvopočátku patrná snaha zobrazit „smysluplnou prázdnotu“, svět za horizontem poznání. Z čeho čerpáš dnes, kde hledáš náměty a jak se tvůj pohled za ty čtyři dekády proměnil? Já příkladem značnou váhu určitým snům, ale někdy mi stačí i obyčejný flek na zdi nebo fragment na fotografii. Ten pak rozvádím. Zajímají mě odlišné a kontrastní tóny barev, s kterými se snažím vytvořit atmosféru neohraničeného prostoru, kosmologických vizí.

Kterí z malířů na tebe měli největší vliv a co sis z jejich díla přisvojil?

Jak jsem už řekl, byl to především Roger Dean a jeho minimalistický projev. Kromě něj také Salvador Dali. Z našich malířů například Mikoláš Medek.

Patříš mezi výtvarníky, u jejichž vystavených obrazů bývá uvedeno, že jsou zhotovené kombinovanou technikou. Co to v tvém případě znamená? Používáš speciální barvy nebo podklady? Jak postupuješ, abys dospěl ke konečnému výsledku? Jako podklad používám bílý šeps, ale na strukturovaných obrazech začínám s disperzními barvami. Podmalby vytvářím akrylovými a následně lazury olejovými barvami. Není to pravidlo, ale někdy sáhnu i pro různé šablony, které překrývám sprejem. V poslední době používám také tiskařské barvy. Při malování se spoléhám především na intuici, snažím se omezit konkrétní tvary a často je ponechávám pouze v náznacích. Někdy nechám obraz „uzrát“. S časovým odstupem pak hledám harmoničtější linie a mnohdy se mi podaří dosáhnout adekvátnějšího výrazu. Obraz tak má několik fází, než je dokončen.

Luděk Koloušek

Vím o tobě, že vytváříš zvukovou stopu i ke krátkometrážním experimentálním filmům režiséra Petra Skaly a také k jeho dokumentům o významných umělcích: o Dimitriji Kadrnožkovi, Vladimírovi Kopeckém nebo o sochaři Olbramu Zoubkovi.

Spolupráce s Petrem Skalou je pro mě úžasným odbočením. Petr je skvělý člověk a velmi zajímavá kreativní osobnost. Svoje experimentální filmy vytváří různými technikami. Každé filmové okénko se v jeho případě stává regulérním abstraktním obrazem.

Každý výtvarník, i takový, pro kterého je zcela zásadní vlastní proces realizace, se z podstaty věci musí se svým dílem nakonec obrátit k divákovi. O čem bys chtěl, aby tvé obrazy vypovídaly, koho bys jimi především rád oslovil?

Zatím čekám, kdy se mi podaří stvořit ten nejvíc naléhavý obraz. Třeba se to nikdy nestane, ale já jsem rád i za tu cestu, kterou k němu směřuji, za to věčné hledání... Rozhodně se mi potvrdilo, že mé obrazy oslovují především diváky, s nimiž si i po lidské stránce dobře rozumím. Obraz je součástí mezilidské komunikace a měl by otvírat dveře ke vzdáleným světům, směrem k věčnosti.

Ludku, náš rozhovor vychází krátce před tvou vernisáží a mně nezbyvá než ti popřát, aby výstava byla úspěšná a aby tvé obrazy našly správně duše, které jim budou rozumět.

Rozhovor připravil spisovatel PETR MANO.

V PROMĚNÁCH
LUDĚK KOLOUŠEK

Výstava obrazů píseckého výtvarníka Ludka Kolouška. Vernisáž proběhne v pondělí 5. 12. od 17:00 ve foyer. Průvodní slovo Petr Mano, hudební doprovod Jiří Novotný.

Vítáme a loučíme se Narodili se:

15. 11. **Olze Březinové**, Písek, dcera **Karin Velkové**
 16. 11. **Janě Valvodové**, Písek, dcera **Rozálie Valvodové**
 16. 11. **Barboře Brčákové**, Písek, dcera **Eliška Andělová**
 16. 11. **Ireně Hrdinové**, Lhota pod Horami, dcera **Antonie Hrdinové**
 16. 11. **Ivaně Palcútové**, Písek, dcera **Emily Palcútová**
 16. 11. MUDr. **Olze Smrtové**, Milevsko, syn **Tomáš Smrt**
 17. 11. **Markétě Červené**, Písek, dcera **Eva Červená**
 17. 11. **Kateřině Novákové**, Bojenice, dcera **Aneta Nováková**
 17. 11. Bc. **Olze Posekané**, Písek, syn **Tomáš Posekaný**
 18. 11. Ing. **Janě Kellnerové**, Strunkovice n. Blanicí, dcera **Jana Kellnerová**
 18. 11. Bc. **Renátě Petričákové**, Písek, dcera **Viktorie Křemenová**
 19. 11. **Kláře Doubkové**, Bernartice, syn **Patrik Havlice**
 19. 11. **Blance Pickové**, Oslov, dcera **Anežka Picková**
 20. 11. **Kateřině Nouskové**, Písek, syn **Milan Nousek**
 21. 11. Mgr. **Janě Šejdové**, Písek, syn **Adam Šejda**

22. 11. **Jitce Blažkové**, Netolice, syn **Oliver Šlemar**
 23. 11. **Margitě Holubové**, Písek, syn **Eduard Holub**
 23. 11. **Ireně Kramplové**, Bečice, syn **Václav Krampfl**
 23. 11. **Zuzaně Loberšinerové**, Soběšice, syn **Antonín Loberšiner**
 24. 11. **Petře Sládkové**, Neznašov, dcera **Ela Kolářová**
 24. 11. **Lence Lechnýřové**, Vrcovice, syn **Jan Barcal**
 25. 11. **Lucii Kubatové**, Zliv, dcera **Veronika Kubatová**
 25. 11. **Tereze Vlnaté**, Vlastec, syn **Jan Vlnatý**
 25. 11. **Barboře Dominové**, Pašovice, dcera **Saskie Drozdová**
 25. 11. **Petře Kupečkové**, České Budějovice, dcera **Sofie Urbanová**
 26. 11. **Michaele Hanzalové**, Vodňany, syn **Dominik Hanzal**
 26. 11. **Kateřině Landové**, Štěkeň, syn **Matěj Ptáček**
 27. 11. Bc. **Michaele Podlipské**, Ratiboř, syn **Dominik Podlipský**
 27. 11. **Anetě Karešové**, Strakonice, dcera **Eliška Hubičková**
 28. 11. **Haně Beličkové**, Putim, syn **Filip Vican**
 28. 11. **Ivaně Kuntové**, Slabčice, syn **Nikolas Jedlička**

PIŠTE NÁM své názory!

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: redackce@piseckysvet.cz, nebo se domluvíte na předání písemné verze na tel. 607 777 993. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na www.piseckysvet.cz.

Právě zde mohl být váš inzerát, který si mohly přečíst tisíce našich čtenářů!

Darujte zážitek!

Potěšte své blízké výjimečným zážitkem! Na pokladně Kulturního domu Písek si můžete zakoupit DÁRKOVÉ POUKÁZKY na vstupenky v hodnotě 100 Kč, které jsou platné po celý rok 2023, tj. od 1. 1. do 31. 12. 2023, na všechny kulturní akce pořádané Centrem kultury města Písek a platí ve všech objektech CKMP – Kulturní dům, Divadlo Fráni Šrámka, Divadelka, Kino Portýč, Letní kino, koncertní síň Trojice, Senior Point, Galerie Portýč, venkovní akce.

Poukazy je možné uplatnit na jakékoli divadelní představení, koncert, film nebo jiné kulturní akce, které jsou v aktuální nabídce Centra kultury města Písek. Kompletní program najdete na www.centrumkultury.cz.

27. 11. **Jan Němec**, Probulov, 73 let
 28. 11. **Antonie Soukupová**, Protivín, 87 let
 28. 11. **Miroslav Benda**, Písek, 72 let
 28. 11. **Miloslava Budayová**, Písek, 72 let

Pohřební služba AVE FENIX

5. 11. **Karel Mazanec**, Praha, 83 let
 7. 11. **František Sysel**, Sepkov, 71 let
 15. 11. **Emil Lukács**, České Budějovice, 83 let
 17. 11. **Jan Doležal**, Oslov, 55 let
 18. 11. **Marie Vachová**, Rožmitál p. Třemš., 83 let
 19. 11. **Tereza Majorovicsová**, Praha, 37 let
 20. 11. **Ludovít Kuča**, Drhovle, 86 let
 23. 11. **Renata Voldánová**, Třebkov, 34 let
 26. 11. **Eva Ulrichová**, Rastory, 87 let

Pohřební služba Ave Fenix s.r.o.

Písek, Harantova 415
 IČO: 11642181, e-mail: avefenixps@seznam.cz,
 web: www.psavenix.cz
 Sídlo firmy: Šumavská 614/6 České Budějovice
Nonstop linka: 720 284 921

Zemřeli:

Pohřební služba Habich

14. 11. **Anna Hanzlíková**, Protivín, 94 let
 15. 11. **Jiřina Putschöglová**, Smrkovice, 76 let
 18. 11. **Marie Payerová**, Mladotice, 85 let
 18. 11. **Iwona Olszaniecka**, Mirovice, 75 let
 19. 11. **Štefan Ivančin**, Písek, 91 let
 19. 11. **Věra Vaníčková**, Písek, 94 let
 21. 11. **Ladislav Dejmeck**, Písek, 64 let

22. 11. **Zdeňka Škvorová**, Písek, 74 let
 23. 11. **Eliška Kukrálová**, Písek, 87 let
 23. 11. **Marie Cardová**, Písek, 85 let
 23. 11. **Jan Kudrlička**, Kožlí u Čížové, 59 let
 24. 11. **Pavel Šíma**, Písek, 74 let
 24. 11. **Vlasta Hrubá**, Putim, 96 let
 25. 11. **Věra Boučková**, Písek, 90 let
 26. 11. **Marie Vaněčková**, Mirovice, 85 let
 26. 11. **Libuše Houdková**, Písek, 77 let
 27. 11. **Bohuslava Kučerová**, Písek, 69 let
 27. 11. **Plukovník JUDR. Jan Tlach**, Lety, 82 let

Jakoukoli inzerci,

poděkování,
reklamní články,
vzpomínky na zesnulé,
vzkazy,
nabídky aj.

v tištěném Píseckém
světě i na webu
www.piseckysvet.cz
domluvíte na tel.
607 777 993
nebo e-mailem:
inzerce@piseckysvet.cz

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH

Písek, Jeronýmova 312 Tel.: 382 213 541
 Písek, Budějovická 436 Tel.: 382 224 477

MOBIL NONSTOP

606 627 983 • 602 553 056

e-mail: habich@habichps.cz

www.pohrebnisluzbapisek.cz

STÁLÁ SLUŽBA 24 hod. SOBOTY, NEDĚLE, SVÁTKY

Nejstarší a největší pohřební služba v Písku
 48 let rodinné tradice v oboru pohřebnictví

Milý Ježíšku...

Bliží se tvoje narozeniny a s nimi spjaté oslavy. Obchodní centra se obalila žárovkami, příroda snížila průměrnou teplotu, a dokonce nás před časem navnadila i sněhem. Dnes je to tuším dvacet čtyři dní do toho dne D, nebo spíš dne Š.

Tak hluboko, jak sahá moje paměť, ti píšu dopisy. Každé Vánoce napíšu text, vloží ho do obálky a přilepím na okno. Když jsem byla úplně malá a neuměla jsem psát, nadiktovala jsem mamince seznam přání a pak dokreslila obrázky. Čím jsem starší, tím víc psaní pojmám spíš jako dialog s vlastním, vnitřním Ježíšem, než jako seznam věcí, které bych chtěla najít pod stromečkem. Dost možná i proto, že si čím dál víc přeju věci, které se jen tak zabalit nedají.

Co by to bylo letos?

Tak kromě filtrů do chemexu, batikovaného trika a několika knih, které se dají zabalit levou zadní, by to byl:

Mír. Přála bych si mír. Emocí vyrovnanosti, klidu a pohody do každého srdce. I do toho svého.

Pak bych si přála lásku. Spoustu lásky pro sebe i pro každého, kdo čte tenhle článek. Pro každého na světě! Přála bych každému zažít ten pocit bezpodmínečné lásky a přijetí od někoho, i od sebe samého. A taky ten pocit, že si tu lásku zasloužíme.

Přála bych si sřet **nápady** ještě víc než tento rok. Přála bych si, aby mi vyšly projekty, které chystám. A přála bych si, aby se dál prodávala moje kniha. Přála bych si, aby knížka *Naše dny* našlo pár žen letos pod stromečkem ;).

Přála bych si vydat další knihu a přála bych si mít víc rán, kdy nic **ne musím** a můžu se válet v teplé posteli pod dekou s někým, koho miluju. Taky bych si přála víc večerů, prosmátých a propovídaných,

večerů s přáteli a s rodinou. Přála bych si, aby víc lidí přišlo na to, že se bez nich svět točí dál a že se nemusí upracovat jen proto, no – pro co vlastně...

Možná spíš než seznam přání je tohle seznam předsevzetí a cílů. A ten každý rok nepíšu. Snad poprvé v životě mi při psaní dopisu Ježíškovi dochází, že stejně jako si můžu spoustu těch věcí už koupit sama a nemusím je lepit na okno a doufat, můžu i pro svoje nehmotná přání něco udělat.

Jasně, napsat, nalepit, čekat a doufat je taky způsob. A jsem si jistá, že to takhle taky může někdy fungovat. Ale asi každý bychom si tu nejlepší knihu nadělili sami. Co když je to takhle i s láskou? S pocitem naplnění? S vyrovnaností, mírem i s těmi rány? Umíme si dopřát pomalé líné ráno v teplé posteli jen sami se sebou? Umíme být se sebou v míru? **Umíme se milovat?**

Co když přišel čas na to přestat si přát a začít si nadělovat?

ALŽBĚTA ČAPOVÁ

Babiččina vánoční kuchyně

Milé babičky kuchařky, podělte se o oblíbené recepty vaší vánoční kuchyně! Pokud pošlete nebo osobně dodáte váš **nejoblíbenější vánoční recept do 14. prosince**, máte šanci vyhrát. Tři vylosované z vás obdrží cenu, kterou pro vás připravil Senior Point a Centrum kultury města Písek. Navíc, vaše recepty zveřejníme na webových stránkách a budou k dispozici i v tištěné formě v Senior Pointu. Těšíme se na vaše oblíbené tipy, které můžete posílat na adresu helena.titlbachova@centrumkultury.cz nebo přinést do Senior Pointu, kde je otevřeno každý všední den od 9 do 14 h.

CENTRUM KULTURY města Písek

Vinyasa a Power jóga Lada Prášková

WWW.BILYBERANEK.CZ

Úterý 17 - 18h a 18:15 - 19:15

Čtvrtek 17:30 - 18:30

Neděle 17 - 18h a 18:15 - 19:15

rezervace: 737 555 898

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejdříve doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádce, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

	1	9			5	2		
				2	6	3		
	4	9	5					
		8	3	7		4		
6			8				7	
7					2	9		
4		1			8	7		5
	8			6	1		4	
				3			8	1

8	5			1				
	9			8		6	7	
		7	2					
		6			8			1
3					5	2		
7		1		6				4
9					7			
	7					9		6
		8		4			5	

